
Utlåtande efter utställning

Tillhörande fördjupning av översiktsplan för:

Strängnäs stad - Härad, Strängnäs Kommun

Under samrådstiden inkom 61 skrivelser som sammanställts i en samrådsredogörelse.

Plan- och byggnämnden beslutade 2008-06-11 enligt § 97 att sända ut planförslaget, Grönplan del A och B1 samt Miljökonsekvensbeskrivning av fördjupning av översiktsplanen för Strängnäs stad – Härad för utställning.

Utställningstiden var mellan 2008-06-27 och 2008-09-30.

Planförslaget har varit utställt på Multeum/biblioteket i Strängnäs och på Medborgarkontoret i Strängnäs kommunhus samt på Strängnäs kommuns hemsida. Annons med information om utställningen infördes i Strängnäs tidning 2008-06-20 och 2008-08-15. Planförslaget har sänts till länsstyrelsen, regionplaneorgan och kommuner som berörs av förslaget samt enligt sändlista.

Länsstyrelsen har begärt och fått förlängd yttrandetid till 2008-10-03, Banverket och Härad Hembygdsförening har begärt och fått förlängd yttrandetid till 2008-10-07.

Under utställningstiden inkom 28 skrivelser. Efter utställningstidens utgång har 5 skrivelse inlämnats med synpunkter. Länsstyrelsens granskningsyttrande och inlämnade synpunkter har sammanställts i en utställningsredogörelse.

Sedan utställningshandlingen har förslaget bearbetats ytterligare och har med anledning av inkomna synpunkter och uppdaterade förutsättningar, till vissa delar ändrats och förtydligats. Förutom rent redaktionella ändringar så har reviderade och tillkommande stycken i den fördjupade översiktsplanen för Strängnäs stad –Härad markerats med ett svart streck i marginalen. När handlingen sedan antagits av fullmäktige är avsikten att markeringarna ska tas bort samtidigt som ett politiskt förord och länsstyrelsens granskningsyttrande tillförs den slutliga handlingen.

Utställningsredogörelse

Vid utställningstidens slut hade följande skrivelser inkommit:

Inkomna synpunkter	Datum	Synpunkt FÖP Strängnäs stad – Härad och Grönplan del B1	Synpunkt MKB	Synpunkt Grönplan del A	Synpunkt tillgodosedd
Statliga myndigheter och kommuner					
1. Länsstyrelsen	2008-10-03	Ja	Ja	Ja	Ja
2. Vägverket	2008-09-10	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ja
3. Försvarsmakten Högkvarteret	2008-09-12	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ja
4. Enköpings kommun	2008-09-17	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ja
5. Polismyndigheten Södermanland, polisen Strängnäs	2008-09-29	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ja
6. Banverket	2008-10-02	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ja
Kommunala nämnder och styrelser					
7. Kommunalsråd Stallarholmen	2008-09-08	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	-
8. Socialnämnden	2008-09-24	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ja
9. Miljö- och räddningsnämnden	2008-09-24	Ja	Ja	Ingen synpunkt	Delvis
10. Kommunalsråd Härad/Vårfruberga	<i>Efter utställnings- tiden 2008- 10-02</i>	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ja
Övriga					

11. Kumla 1:1, Lars Elgén	2008-08-21	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Ja
12. Anders Lindkvist	2008-07-21	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Nej
13. Båtklubben Gripen	2008-09-22	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Delvis
14. Barn vid Härads skola	2008-09-25	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Delvis
15. Ove Sjöberg	2008-09-29	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Delvis
16. Strängnäs-Malmby OL	2008-09-29	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Nej
17. Sörmlands Museum	2008-09-29	Ja	Ingen synpunkt	Ingen Synpunkt	Ja
18. Centerpartiets kommunkrets i Strängnäs kommun	2008-09-29	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Nej
19. Anders & Jeanette Löhf	2008-09-30	Ja	Ingen synpunkt	Ja	Nej
20. A. Siljeström Arkitektkontor AB	2008-09-30	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Nej
21. Björn Malmqvist Tel. 0152-168 98 Tobias Englund Tel. 0152-124 84 Maria Andersson Tel. 0152-179 47 Peter ?Leander Tel. 0152-179 47 Anna Karlström Tel. 0152-197 76 Helena Hagberg Tel. 0152-171 08 Gustaf Leander Tel. 0152-124 92 ?Torsten Eriksson Tel.0152-16138 Cecilia Sandberg Tel 101 18 Marie Lindholm Tel. 0152-103 49 Fam Carlsson Tallåsvägen 4 Fam Kilströms Tallåsvägen 2 Tel. 0152-151 62 Fru Öhlund Tallåsvägen 2 Åsa Fastrup Dalsängsgatan 29 Tel. 0152-187 15 Anna-Lena Gäddman Tel. 0152-216 17 Marita Halldin Tel. 0152-219 18 Jörgen Nordvall Tel. 0152-18919 Gunilla Sandell Tel. 0152-19166 Ulrika Lindström Tel. 0152-189 31 Anna Lindberg Tel. --- Stefan Malmqvist Tel. 0152-19465	2008-09-30	Ja	Ingen synpunkt	Ja	Nej

Roger Svensson Tel. 0152-212 36 Kjell Axelzon Tel. 0152-164 62 Lars Palm Tel. 0152-174 14 Carl Carlsson Tel. 0152-470293 Solweig Malmquist Tel. 0152-13825 Peter Alling Tel. 0152-194 01 Vetegatan 3 Helena Thorén Tel. 0152-178 08 Madelene Gustavsson Tel. 0152-215 34 Anders Löhf Tel. 0152-408 89 ? Tel. 0152-16509 Thore Lindqvist Tel. 0152-143 38 Anders Hallström Tel. 0152-186 22 Per Johansson Mobil 070-7445294 Helene Apelqvist Mobil 070-4418753 ? Tel. 0152-344 00 Reino Lager Tel. 0152-320 32					
22. Per Johansson	2008-09-30	Ja	Ingen synpunkt	Ja	Nej
23. Härad Hembygdförening	2008-09-30 2008-10-01	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Delvis
24. Nätverket Värna Strängnäs och Tosterö Ingvar Borgström Sundby Park, Anders Löwing Sundby Park, Charlie Andersson Enhammar, Gunnel Lord för Aspö Tosterö Hembygdsförening, Margot Planås Sundby Park, Anders ? Åsby, Ulf Paske? Vargholmen, Maria Planås Sundby Park, Anders Palmblad Abborrhberget, Anna Leander Abborrhberget, Tor Ahlmark Märinge, Ove Sjöberg Stenby, Fredrik Sclander Bollvägen, Henrik Thernlund Karinslund – Oxhagen, För Strängnäs Gille Jan T? ordf, Laila Noord, Svante Tham Tynäs 4 Strängnäs	2008-09-30	Ja	Ja	Ingen synpunkt	Nej

25. Villaägarna i Strängnäsbygden	2008-09-30	Ja	Ja	Ingen synpunkt	Delvis
26. Björn Malmquist Malin Lindström	2008-09-30	Ja	Ingen synpunkt	Ja	Nej
27. Ulph Lundgren VD P10 Vasallen	2008-09-30	Ja	Ja	Ingen synpunkt	Delvis
28. Murat Sahinbas	2008-09-30	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Delvis
29. Ragnar Lindén	2008-09-30	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	Delvis
30. Lena och Christer Oden, Magnus och Maria Björklund	Efter utställningstiden 2008-10-03	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	
31. Naturskyddsföreningen Strängnäs	Efter utställningstiden 2008-10-07	Ja	Ja	Ingen synpunkt	
32. Lars Claesson	Efter utställningstiden 2008-10-07	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	
33. Folkpartiet Strängnäs kommun	Efter utställningstiden 2008-10-10	Ja	Ingen synpunkt	Ingen synpunkt	

SYNPUNKTER

Statliga myndigheter och kommuner

1. Länsstyrelsen Södermanlands län

Granskningsyttrande

2008-10-01

Ang utställt förslag till fördjupning av översiktsplanen rör Strängnäs stad -Härad.

Länsstyrelsen bidrog till planarbetet med ett samrådsyttrande 2007-11-12. På flera punkter bör även det nu utställda planförslaget korrigeras och förbättras med ledning av samrådsyttrandet. Det gäller exempelvis miljökonsekvensbeskrivningens uppläggning och innehåll, skyddet av fornlämningar, korrigeringar angående Natura 2000, strandskydd och naturinventeringar. Länsstyrelsen är beredd att delta med ytterligare underlag för kommunens bearbetning av förslaget. Att Försvarsmakten i sitt yttrande 2008-09-12 för närvarande inte ser några möjligheter att omstrukturera verksamheten på Härads skjutfält kan föranleda ändringar i förslagets textdel.

När planförslaget nu är utställt ska länsstyrelsen avge ett granskningsyttrande. Av yttrandet ska endast framgå om förslaget inte tillgodoser riksintressen, kan medverka till att en miljökvalitetsnorm överträds, inte är samordnat med andra kommuners planering och om bebyggelse blir olämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet.

KOMMENTARER OCH FÖRSLAG MED ANLEDNING AV DE SYNPUNKTER SOM FRAMFÖRTS.

I den dialog som förts med länsstyrelsen angående miljökonsekvensbeskrivningens upplägg och innehåll är vi överens om att i Miljökonsekvensbeskrivningens avsnitt "Konsekvensanalys och sammanfattande bedömning" tydliggöra vad den betydande miljöaspekten ianspråktagande av mark, vatten och naturresurser innebär. I det sammanhanget tydliggör vi också vilka områden som omfattas av denna betydande miljöaspekt i Fördjupningens utbyggnadsförslag. Antagandehandlingen förtydligas i Grönplan och korrigeras och minskas vad gäller bebyggelseområde med avseende på Natura 2000.

Vad gäller strandskyddet har kommunen för avsikt att göra tillägg till ÖP med anledning av nya lagstiftningen.

Antagandehandlingen utvecklar skrivningen gällande exploatering vid ekologiskt känsliga områden. Grönplan kompletteras med skyddsvärda träd och biotopskyddsområden.

I den bedömning som kan göras på denna beskrivningsnivå berörs inte riksintressena för naturvård, Tynnelsöfjärden, av utbyggnadsförslagen i planen. Vad gäller Sörfjärden så anges i miljökonsekvensbeskrivningens

Av miljökonsekvensbeskrivningen kan inte utläsas i vad mån det samlade planförslaget innebär påverkan på Natura 2000-områdena Lindön, Segersön, Bråtorpslund, Gorsingeholmskullarna, Gorsingeholm, Tynäs, Gorsingelund och Skolmästarhagen samt områdena Sörfjärden och Tynnelsöfjärden som är av riksintresse för naturvården. Länsstyrelsens ställningstaganden till motsvarande delar av planförslaget måste därför anstå.

Kommunen avser att tillgodose riksintressena för kulturminnesvården i Storgärdet, Regementsområdet och Sundby sjukhusområde i kommande översyner av gällande detaljplaner. Länsstyrelsen kan inte utan vidare ställa sig bakom kommunens bedömning att sjukhusområdets yttre delar bör ges "generellare utformningsföreskrifter" och förutsätter att frågan blir omsorgsfullt belyst i översynerna. Detaljplanerna ska föregås av miljökonsekvensbeskrivningar med särskild inriktning mot kulturminnesvårdens intressen.

Torbjörg Sekse
Per Öhrling

2. Vägverket

Vägverket yttrar sig om sektorsfrågor som har samband med transporter på väg och därmed samhöriga miljöfrågor samt i egenskap av statlig väghållare.

Vägverket har avgivit yttrande, 2007-09-12, i

utställningsdokument att vid detaljplanering av område som berör riksintresseområdet Sörfjärden skall påvisas att riksintresset inte påtagligt skadas vid genomförande av aktuell plan.

För att tydliggöra detta skrivs texten in under avsnittet i avsnittet Konsekvensanalys och sammanfattande bedömning.

Enligt 13 § 4. skall en miljökonsekvensbeskrivning "innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till att vissa frågor kan bedömas bättre i samband med prövningen av andra planer". I miljökonsekvensbeskrivningen har identifierats de naturområden som speciellt ska beaktas i detaljplaneskedet. I den mån de uppräknade områdena bedöms bli föremål för påverkan i detaljplaneskedet ska det bedömas huruvida genomförande av planen i fråga utgör betydande miljöpåverkan vilket innebär att en MKB skall utarbetas för aktuell detaljplan.

Noteras.

Kommunen delar er uppfattning att det inte är en enkel fråga och att det noggrant måste belysas hur ny bebyggelse närmar sig det tidigare sjukhusområdet.

Samrådsskedet. Yttrandet gäller i allt väsentligt även för utställningshandlingen. Några förtydliganden kan dock vara på sin plats.

- Utefter väg E20 söder om Djupa skogen och Gipen redovisas i planen ett område för verksamheter med bra skyltlägen. Området förutsätter att en ny trafikplats byggs ut i anslutning till dessa områden. Första steget för denna typ av väganläggning är en förstudie. Vägverket har för närvarande inga planer att påbörja planeringsarbete för en trafikplats i detta läge.

- Anslutningspunkten till väg 55 för huvuddelen av bebyggelsen på Tosterön är trafikplats Knäppinge. Trafikplatsen är "utdragen", vilket innebär att den är svår att överblicka, tar i anspråk mycket mark och ligger med sin norra del långt bort från bebyggelsen. Trafikplatsen kan byggas om så att den blir koncentrerad runt bron över väg 974, Sandavägen. En ombyggnad av trafikplatsen innebär att kapaciteten och tillgängligheten ökar, markåtgången minskar och närheten till planerad bebyggelse förbättras. Ny anslutning till väg 55 mellan väg E20 i söder och trafikplats Knäppinge i norr kommer inte att tillåtas. På sikt kommer vissa delar av vägen norr om bron att försees med mittwire.

- Riksintresse m m.
På sidan 99 har vissa begrepp blandats samman. Följande gäller:

E20 och väg 55 är av riksintresse för kommunikationer.
E20 och väg 55 är s k primära transportleder för farligt gods. Väg 972 är en sekundär transportled för farligt gods.
Utmed allmänna vägar gäller ett generellt byggnadsförbud inom 12 m från vägområdets yttre gräns. Utmed Rv 55 har byggnadsförbudet utökats till 30 m och utmed E20 till 50 m.

Vägverket Region Mälardalen Bengt Larsson

3. Försvarmakten Högkvarteret
Försvarmakten hänvisar till samrådsyttrandet daterat 2007-11-06.

Avgränsningen av riksintresset Härads skjutfält med omgivningspåverkan är riktigt redovisat.

Försvarmakten ser för närvarande inga möjligheter att

Väl utbyggd infrastruktur har stor betydelse för kommunens tillväxt. Kommunen vidhåller att platsen är transporteffektiv och lämplig.

Särskilt viktig förutsättning för framtida trafiksystem och Strängnäs stad utveckling och tillväxt är att trafikplats Knäppinge ersätts med nytt läge.

Synpunkten föranleder förändring av antagandehandlingen.

Noteras

omstrukturera verksamheten på skjutfältet.
Kartredovisningen över Härads samhälle på sid 58
stämmer väl med Försvarsmaktens tidigare lämnade
synpunkter.

Anders Järn

Chef produktionsledningens Infrastrukturavdelning

4. Enköpings kommun

Fördjupning av översiktsplanen för Strängnäs stad-Härad,
utställning Enköpings kommun har fått förslagshandling
till ny fördjupning av översiktsplan för Strängnäs stad-
Härad på utställningsremiss.

Enköpings kommun har under tidigare samråd avgett
yttrande att en viktig gemensam fråga för kommunerna är
riksväg 55, som trafikmässigt binder samman både
kommunerna och regionerna söder och norr om Mälaren.
Det är därför av vikt att både Strängnäs kommun och
Enköpings kommun aktivt arbetar för framtida
förbättringsåtgärder utmed riksväg 55.

Frågan är aktuell i kontakter med
vägverket. Synpunkten föranleder ingen
förändring av handlingen.

I planförslagets bifogade samrådsredogörelse framgår att
Strängnäs kommun har noterat yttrandet från Enköpings
kommun. Enköpings kommun har inga ytterligare
synpunkter på förslaget.

Kommunstyrelsekontoret Marianne Hagman
Utvecklingschef

5. Polismyndigheten Södermanland, polisen Strängnäs

Påtalar som tidigare vikten av att de trafikprojekt som
planeras genomförs för att avlasta/förenkla
trafikintensiteten inom bebyggelse.

Utbyggnadsförslaget innebär att
trafikintensiteten ökar inom Strängnäs
tätort och Tosteröns tätbebyggelse och
planerade trafikprojekt är ett sätt att
möjliggöra att vägar inte överbelastas.

6. Banverket

Utställning av Fördjupning av översiktsplanen för
Strängnäs Stad - Härad med tillhörande
miljökonsekvensbeskrivning och grönplan, Strängnäs

kommun

Banverket har mottagit utställningshandlingarna till ovan nämnda planer och vill härmed lämna följande synpunkter.

Under kapitel 13, Infrastruktur, i den fördjupande översiktsplanen beskrivs Svealandsbanan. Detta textavsnitt behöver uppdateras eftersom Banverket håller på med järnvägsutredning och gör en del extrastudier utifrån vad som kom fram under utställningen. Banverket och Strängnäs kommun har träffats då Banverket berättade om att alternativa utformningar av stationen studeras, se även remissyttrande daterat 2008-05-26, dnr F08-4537/SA30 för programmet detaljplan Strängnäs 2:1, del av, och Baddaren 5 mf. Ett nytt möte mellan Strängnäs kommun och Banverket är inplanerat den 13 oktober och därefter planeras det att bli ett nytt samråd för allmänheten angående lösningen vid Strängnäs station innan Banverket tar ställning om vilket alternativ som ska studeras vidare.

Handlingen har uppdaterats utifrån vad som nu är känt enligt järnvägsutredningen.

Vad det gäller bulleråtgärder kommer detta att analyseras och studeras mer i detalj när järnvägsplanen tas fram för den del där utbyggnad kommer att ske.

Noteras.

I övrigt har vi inte några synpunkter på utställningshandlingarna.

Med vänlig hälsning
Hans Ohman Regional direktör
Mälardalen/Östergötland GD-stab, Samhälle och Marknad
Jenny Kihlberg Samhällsplanerare

Kommunala nämnder och styrelser

7. Kommunalsråd Stallarholmen
Inga synpunkter

8. Socialnämnden
Socialnämnden 2008-09-16 SN § 157 Dnr SN/2008:15-214
Yttrande över fördjupning av översiktsplan för Strängnäs stad och Härad inkl miljökonsekvensbeskrivning

Beslut

Socialnämnden beslutar att

1. man i arbetet med fördjupad översiktsplan tar hänsyn till det handikappolitiska programmet för

Noteras. Översiktsplanen pekar i huvudsak ut den huvudsakliga

Strängnäs kommun.

markanvändningen och tillgänglighetshöjande åtgärder kommer in i detaljplaneskedet.

9. Miljö- och räddningsnämnden
2008-09-17 Miljö- och räddningsnämnden MRN § 83
Dnr e650/08-490

Yttrande avseende fördjupning av översiktsplanen för Strängnäs stad - Härad med tillhörande Miljökonsekvensbeskrivning och Grönplan, Strängnäs kommun

Beslut

Miljö- och räddningsnämnden beslutar att i yttrande till plan- och byggnämnden för den fördjupade översiktsplanen för Strängnäs Stad - Härad med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning och Grönplan i Strängnäs kommun framföra att:

1. i större utsträckning belysa vikten av en utvecklad och prioriterad kollektivtrafik,

En utvecklad och behovsanpassad kollektivtrafik är viktig för tillgängligheten till servicefunktioner i samhället och underlaget för verksamheter i stadskärnan med bäring på miljömålet God bebyggd miljö samtidigt som det bidrar till att uppfylla miljömålet Begränsad klimatpåverkan. För att tillgodose synpunkten skrivs trafikallsträng in som en miljöaspekt med en generellt betydande miljöpåverkan. Behovet av en utvecklad och behovsanpassad kollektivtrafik skrivs in som en åtgärd för att minimera miljöpåverkan där miljömålen God bebyggd miljö och Begränsad klimatpåverkan är berörda. Frågan arbetas även in under rubriken stadsbyggnadsstrategier i antagande handlingen.

2. återkoppla nollalternativet till miljömålen och till de tilltänkta exploateringsområdena i miljökonsekvensbeskrivningen,

Nollalternativet innebär att man fränhänt sig planinstrumentet för att påverka stadens framtida utbyggnad. Det innebär,

att man inte med någon säkerhet kan förutspå samhällets utveckling vilket också innebär att man inte kan identifiera betydande miljöaspekter och vilka miljömål som kommer att beröras. En återkoppling till miljömålen skulle därför bygga på gissningar och spekulationer. Därför går det inte att göra den återkoppling som efterlyses. Generellt kan man uttala att ett nollalternativ sannolikt har en negativ påverkan på berörda miljömål då man tappar helhetsgreppet på området.

3. komplettera miljökonsekvensbeskrivningen med de eventuella negativa effekter som begreppet flytande boende kan innebära för miljön.

Syftet med flytande boende är att bygga ett robustare samhälle genom att anpassa planering, byggande vid strandnära miljöer som är översvämningskänsliga. Det kan också vara lämpligt att lokalisera flytande boende utefter stränder där ianspråktagande av mark utgör ett intrång i ett känsligt naturområde. Generellt är negativ miljöpåverkan mindre vid genomförande av en plan för flytande boende än för genomförande av en plan för konventionellt byggande intill stranden. Konventionellt byggande utefter stranden innebär omfattande schaktningsarbeten i byggskedet och en svårhanterlig dagvattenhantering med stora risker för betydande negativ miljöpåverkan då området tas i anspråk. Miljöpåverkan vid flytande boende kan jämföras med byggande av en marina och nödvändiga åtgärder för att minimera miljöpåverkan finns beskrivna i miljökonsekvensbeskrivningen. I övrigt hänvisa till bilagan "Flytande boende marina anläggningar och badplatser".

10. Kommunstyrelsen Härad/Vårfruberga

Synpunkt inlämnad efter utställningstiden

2008-09-24 KDR § 71

Den fördjupade översiktsplanen för Strängnäs stad/Härad

Kommundelsrådet och allmänheten informerades om den fördjupade översiktsplanen innan kommunedelsrådets möte. Efter informationen diskuterades följande.

Kommunen måste aktivt verka för att skjutfältet ska läggas ner. In till dess bör kommunen verka för en omdisponering av skjutplats och skjutriktning inom området. Detta för att ta största möjliga hänsyn till skolan i Härad.

Kommunen bör verka för att försvarsmakten tillsammans med kommunen arrangerar ett informationsmöte angående försvarets verksamhet på skjutfältet, speciellt med hänsyn till framtida bullerstörningar.

Förslaget om en utbyggnad av kanalen mellan Strängnäs och Härad bör inte förkastas utan lämnas ett utrymme för en framtida utbyggnad.

Bebyggelse av Rosöga och Snytberga bör tas med i översiktplanen.

Kommundelsrådet är positiv till bebyggelsen som planeras i Härad, då detta är värdefullt för bygden.

I samband med planeringen av bebyggelse runt 55:an och mot Vansö bör kommunen se över avfarterna som finns från 55:an.

Beslut

Härad/Vårfruberga kommunedelsråd beslutar

Att kommunedelsrådet skickar in sina synpunkter till Samhällsbyggnadskontoret, Plan - Bygg.

Synpunkten överinstämmer med den Fördjupade översiktsplanen att kommunen inte kan medverka till framtida fortsatt övningsverksamhet om denna begränsar utvecklingsmöjligheterna för kommunen.

Synpunkten noteras, frågan styrs dock inte av den fördjupade översiktsplanen.

Antagandehandlingen förtydligas och utredningsområde för kanalsträckning införs som säkerställer framtida möjlighet att genomföra en sammanhängande vattenväg.

Synpunkten beaktas. Planområdet utökas med Rosöga och Snytberga därmed tydliggörs kommunens intentioner för landsbygden runt staden även i dessa områden.

Noteras.

Synpunkten överinstämmer med den fördjupade översiktsplanen att trafikplats Eldsund på sikt behöver byggas om för att klara den ökade trafikbelastningen. Kartan förtydligas.

Övriga

11. Kumla 1:1, Lars Elgén

Som markägare till Kumla Härad 1:1 har vi sett ett stort intresse att planen marken till bostadsområde med undantag av Jättekyrkberget. Dessutom skulle goda möjligheter öppnas för att sammanfoga ÖS med KB. Hoppas förslaget väcker intresse.

Vid omfattande utbyggnad av Kumlaberget måste tillfart till området utredas. Antagandehandlingen utvecklas med ny vägförbindelse kantad med bebyggelseområde norr om nuvarande samhälle.

12. Anders Lindkvist

Jag har några generella och specifika synpunkter på ÖP för Strängnäs - Härad.

Specifikt:

1. I ÖP Kartbilaga sid. 1-2 finns ett stråk för väg/trafik inlagt i östra kanten av naturreservatet Tingstuhöjden. Detta tycker jag är förkastligt då en ny väg där skulle störa naturreservatets lugn samt även tvinga elljusspåret till en omdragning. Mitt förslag är att ta bort vägstråket ur Översiktsplanen.

Syftet med att peka ut ett utredningsområde för trafik är att i nuläget reservera och säkerställa att framtida bebyggelse inte ska förhindra möjlig anslutning vid Norra staden och Eskilstunavägen. Det exakta läget inom Tingstuhöjden måste utredas men den till antagandehandlingen minskade området avser att ge handlingsfrihet för eventuellt behov av trafiksystem som kan innefatta framtida kollektivtrafiklösning då behov finns att öka framkomligheten på Regementsgatan. Innan beslut fattas krävs dock att ärendet är tillfredsställande utrett och klarlagt, ex intrånget ska minimeras.

2. 1 Norra delen av Tingstuhöjden-skogen, den del där elljusspåret ansluter mot gamla P10, planeras bostäder (gulmarkerat i samma karta som ovan). Även detta förslag tycker jag kommunen bör förkasta då det skulle minska naturreservatets och Tingstuhöjdens skogsområdes yta rejält, och minska naturvärdena radikalt. Idag upplevs området som en sammanhängande skog, vilket inte skulle bli fallet om norra delen bebyggs med bostäder. Även elljusspåret skulle kortas med nästan hälften. Då många flyttar till Strängnäs för att motionera och komma ut i naturen, är det viktigt att stadsnära skogsområden behålls.

Antagandehandlingen justeras och anpassas till terrängen. Planerat bostadsområde mot gamla P10 har kunnat minska och förändras i överinstämelse med det parallellt pågående programarbetet för P10 området och för att säkerställa grönområdets koppling mellan höghusområdet och naturreservatet vid Tingstuhöjden. Förslaget påverkar inte naturreservatets mark. Belysningen på

det så kallade P10 spåret är borta och har nu funktionen som motionsspår. Frågan om underhåll och bevarande av motionsspåret är inte i dagsläget inte tydligt uttalat av kommunen. Om funktionen motionsspår ska finnas i området så hanteras frågan i samband med planeringsskedet. Kommunen satsning på elljusspår har skett i stadsskogen.

3. Ang. skogsbruk i Stadsskogen så står detta skrivet i Grönplanen del B sid. 31

"Området, som genomkorsas av motionsspår, delvis elbelysta, har stor betydelse för friluftslivet. Stadsskogens natur- och rekreationsvärden består om större exploateringar ej tillåts och om stor hänsyn tas till friluftslivet vid skogsbruksåtgärder"

Jag springer och motionerar mycket i Stadsskogen och de sista åren har ett mycket exploaterande skogsbruk tagit fart. Svealandsbanan har byggts, motorvägen samt en kraftledning. Område 16 i Grönplanen sid. 35 är till stor del förstört av den nya kraftledningen. En ny väg har byggts i södra delen av stadsskogen. Ett nytt hygge anlades mitt i Stadsskogen i samband med kraftledningsbyggandet. Jag tycker att Stadsskogen bör skyddas starkare än den görs idag, tex. som naturreservat. Skogsbruket bör upphöra i Stadsskogen. Området nämns också som intressant på flera sidor i Grönplanen.

Källa för dessa uppgifter: Egen rekognosering samt Strängnäs-Malmbys orienteringskartor

4. Ang. Häradsfältet så tycker jag att en del av skogen bör skyddas som naturreservat, som finns skrivet som förslag i Grönplanen sid. 28, Lex. vid Skäftekärr och Brunna mosse.

5. Ang. Häradsfältet så har jag läst Försvarmaktens samrådsvar från 2007-11-08. Jag anser det fullständigt fel att Försvarmakten, trots nedläggning av Sörmlands regemente 2005, ändå fått utöka skjutfältsområdet betydligt sedan motorvägen byggdes. Nu vill Försvarmakten dessutom utöka området än mer, trots minskade anslag och minskad verksamhet i området - se

Den fördjupade översiktsplanen skyddar området som ett rekreationsområde. Ett naturreservat skulle innebära begränsade möjligheter för kommunen som vill satsa på området som ett aktivt rekreationsområde.

Synpunkten om skogsbruk förs vidare till enheten Mark och exploatering som hanterar kommunen skog enligt kommunens skogsbruksplan, en "grönplan skötselplan för skogsbruk med miljöhänsyn" och med rimlig hänsyn till friluftslivet.

Grönplanen syftar till att uppmärksamma ekologiskt värdefulla områden och finnas som underlag inför framtida ställningstagande.

Det område som försvarmakten kan hävda påtaglig skada på riksintresset och omfattas av länsstyrelseförordnande har minskat i förhållande till översiktsplan 2002. Gränsen har dragits tillbaka vid Härad och bulleranpassningen sammanfaller med väg 55 och E20.

kartbilaga på sid. 19 i samrådshandlingen. Försvaret lägger en död hand över Häradsfältet, trots att de inte längre är närvarande i Strängnäs kommun.

Framtida fortsatt verksamhet kan kommunen inte medverka till om den begränsar utvecklingsmöjligheterna för bl.a. Härad och Finninge. Synpunkten noteras.

Generellt: Kartorna i hela översiktsplanen håller för låg kvalite för att man ska kunna se vilket område som innehåller vad i teckenförklaringarna. De har för låg upplösning för att vara läsbara i det skalområde som valts.

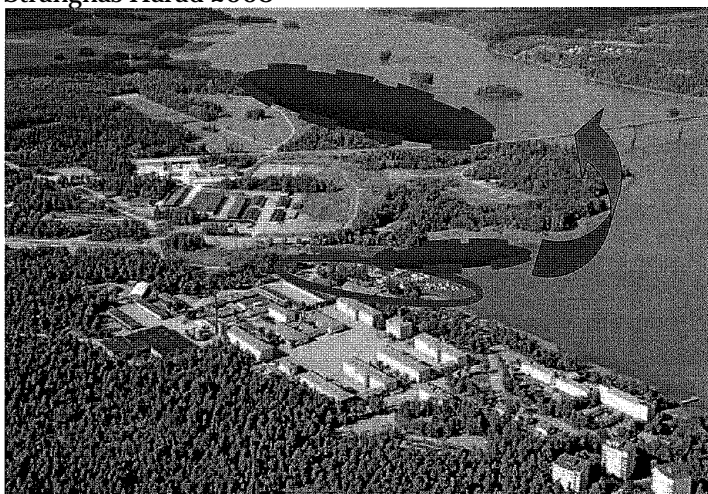
Syftet med kartorna är att översiktligt visa strukturen på områdets markanvändning genom att endast redovisa principen och inriktningen. Kartorna håller avsiktligt en låg upplösning.

Mvh

Anders Lindkvist

13. Båtklubben Gripen

Svar och synpunkter på Strängnäs Kommuns FOP Strängnäs Härad 2008

Innehåll:

1. Allmänt
2. Svar och synpunkter på översiktsplan
3. Sammanfattning

1. Allmänt

1.1 Bakgrund

Båtklubben Gripen, kallad BK Gripen, ingår i SBU - Svenska Båtunionen och MBF, - Mälarens båtförbund. Klubben är en ideell förening och har bedrivit marin verksamhet inom Strängnäs kommun i 46 år.

Ändamålet med föreningens verksamhet är att tillvarata

medlemmars intressen för:

- båtsport,
- idka praktisk brygghantering/båtförvaring,
- utveckla och förkovra medlemmarnas kunskap i sjömanskap/fartygsregler och medverka i utvecklingen av marin verksamhet.

Den marina verksamheten omfattar båtar med eller utan motor- och segelfartyg, med brygghantering och vinterförvaring på land. Klubben äger två slipar.

Landverksamheten bedrivs på hyrd mark i ELDSUNDSOMRÅDET i perioder via avtal med Vasallen. Sjöverksamheten bedrivs i angränsande vatten efter avtal med Strängnäs Kommun.

Klubben bildades: 1962-02-13.

Antal medlemmar: 136 st

Antal båtar: 130 st

Klubben arbetar 2008/2009 inom tre områden:

- framtidsgrupp
- utbildningsgrupp
- hamngrupp

1.2 P 10

Den tidigare historiska kopplingen till Söderlands Regemente avslutades i och med nerläggning av regementet. BK Gripen är en båtklubb i Strängnäs kommun, öppen för allmänt medlemskap kopplat disponibla resurser på land/vatten och till klubbens ändamål med verksamheten.

Klubben märker att behovet av båtuppläggningsplatser och bryggplatser inom kommunen är stort och tillströmningen av nya medlemmar hela tiden ökar. Detta medför även att den "historiska" kopplingen till P 10 minskar över tiden.

BK Gripen/svar synpunkter ÖUP Str Kom/sept -08

2.1 Kap 14 Konsekvenser av planens genomförande

Sid 73

Sägs:

Enligt Plan- och bygglagen ska översiktsplanens innebörd och konsekvenser kunna utläsas utan svårighet. Detta avsnitt ska ge en sammantagen och översiktlig beskrivning av kommunen viljeinriktning och sammanfattning av de konsekvenser som är möjliga att beskriva. Det betyder att förutom miljökonsekvenser ska också planens sociala och ekonomiska konsekvenser beskrivas.

Utgångspunkten är att de viljeinriktningar som redovisas i planen ska leda till en långsiktigt hållbar utveckling av kommunen.

Synpunkt:

Av planen framgår inte vilka sociala eller ekonomiska konsekvenser det kan bli för befintlig båtverksamhet. Endast platser där båtverksamhet kan tänkas.

För att tillgodose den växande Mälarestadens behov av båtplatser dels för att kunna samordna miljöinsatser bedöms det som nödvändigt att samla båtplatserna. En omställning mot ett långsiktigt hållbart samhälle medför påverkar villkoren för enskilda och näringsidkare.

Sid 74 Sägs: Generellt positiva hållbarhetseffekter och miljöeffekter ger planförslagets ide och ambition att bygga staden inifrån och ut och att i största möjliga omfattning bygga på befintlig infrastruktur

Strategin för ett översiktligt långsiktigt hållbart samhälle. Översyn pågår med anledning av den ökade befolkningen och hanteras inte av översiktplanen.

Synpunkt:

Befintliga båtklubbers verksamhet verkar vara bortglömda!

Sid 75 Finns risk för betydande miljöpåverkan

Sägs:

Vid anläggande av marina miljöer och anläggningar för flytandeboende skall bottenfaunans känslighet, strandmiljön och intressen för det rörliga friluftslivet beaktas.

Det är vanligt att flytande boende byggs i anslutning till marina anläggningar varför vi inte kan förstå synpunkten att flytande boende inkräktar på båtlivet. Fördelen med permanent flytande boende tillsammans med en marina innebär att risken för stöder minskar betydligt för de som har båtar. Risken att begränsa det rörliga friluftslivet på land och övrig miljöpåverkan är likvärdig med byggande av en marina. För att inte inkräkta det rörliga friluftslivets intressen planerar man området på ett sådant sätt att allmänhetens tillgänglighet till stranden tillgodoses. Antagandehandlingen har förtydligats vad gäller stadsbyggnadsstrategier för flytande boende.

Synpunkt

Båtklubben Gripens uppfattning är att flytande boende kommer att inkräkta på det rörliga friluftslivet främst avseende båtverksamhet och fritidsfiske men även rörlighet inom strandnära områden på land. Flytande boende bör inte byggas och absolut inte inom och i de närområden där de nu är redovisade.

Nollalternativ

Sid 76 Nollalternativ

Sägs:

Det finns också ökade risker för slumpmässiga etableringar

längs Mälarstranden som påverkar riksintresset för det rörliga friluftslivet och den känsliga floran och faunan negativt i strandområdena

Synpunkt

Kommunen är skyldig upprätta översiktplaner varför då dra slutsatser om vad ett nollalternativ kan innebära. Det vore väl bättre att redovisa de positiva effekterna av planens inriktning men också ange vilka miljökrav som skall ställas. Visserligen är det väl redan så att vi har ett nollalternativ då redan nu många tillstånd till strandnära bebyggelse getts utan att hänsyn tagits till gällande regler avseende strandskydd. För båtlivet är det viktigt att tillgång till stränder finns utan att känna att man stör eller gör intrång.

MKB förordningen m fl anger vad den skall innehålla.

Ny lagstiftning för strandskydd kommer och ett särskilt tillägg kommer tas fram för de olika kommundelarna.

2.2 Övriga konsekvenser - ekonomiska och sociala

Sid 77 Bebyggelse

Synpunkt

Närhet till Mälaren, andra insjöar och natur ger omväxlande kvaliteter och stora möjligheter för fritiden. Detta under förutsättning att strandnära bebyggelse inte inkräktar på det rörliga friluftslivet även i en stadsmiljö. Kommunen behöver t ex göra investeringar i utbyggnad av gator och vägar samt kompletteringar av gång- och cykelstråk.

Utbyggnad av bostäder med närhet till Mälaren innebär en ökad användning av Mälaren. Det bör därför tilläggas att kommunen även behöver göra investeringar i kajanläggningar och bryggor . Eller är det upp till båtlivet eller andra aktörer att göra dessa investeringar.

Vid exploatering i sjönära lägen ingår som princip i projekten att iordningställa tillgänglighet och strandstråk samt tillgänglighet till vattnet och kajer i de centrala delarna. Vid genomförande av projekt finansieras det av respektive projekt.

Natur, kultur och friluftsliv

Sid 77

Synpunkt

Efterfrågan på båtplatser är stor i kommunen. Småbåtshamnar och marinanläggningar har stor betydelse för utvecklingen av Mälarkommunen och Mälarstaden Strängnäs. Möjligheten att erbjuda båtplatser är ett sätt att öka attraktiviteten för ökad bosättning i kommunen. Efterlyses en kompletterande plan för utveckling av det rörliga båtlivet

Det kan på sikt bli aktuellt med tematiska tillägg

2.3 Kap 18 Friluftsliv och rekreation

Sid 95

Synpunkt

Strängnäs nästan unika geografiska läge i mitten av en av Sveriges största sjöar belyses på många platser i planen. Båtlivsverksamhet torde tillhöra en av de största fritidsverksamheterna inom kommunen resp staden Strängnäs (Staden kring fjärden, Mälarstaden). Denna verksamhet bedrivs huvudsakligen ideellt på klubbnivå utan större kostnader för kommunen. I detta kapitel är det därför lämpligt att belysa de förutsättningar som finns för ett fungerande båtliv i likhet med t ex golfbanor, motorbanor och annan fritidsverksamhet.

Antagandehandlingen har kompletterats med stycke gällande fritidsbåtar.

Förslag: Två större sammanhållna brygganläggningar Eldsundsviken resp Västerviken samt ett antal mindre gemensamhetsägda bryggor finns inom området. Med en utveckling av bebyggelse i Eldsundsområdet flyttas /anpassas ett behov av tillgång till verksamhet med marin koppling, brygg- och båtuppläggningsplatser. Detta förhållande, den marina verksamheten med boende och övrigt "stadsliv" bör planläggas med syfte att skapa en harmoni.

2.4 Marina anläggningar och miljöer

Sägs:

Strängnäs kommun har ca 44 mil strand. Både Strängnäs, Härad, Mariefred och Stallarholmen ligger vid Mälaren och har ett rikt båtliv redan idag. Med ökad inflyttning till Strängnäs följer också en större efterfrågan på båtplatser. För att kunna planera för en årlig ökning av ca 10-15 båtplatser behöver fl era småbåtshamnar byggas ut. Nabbviken byggs ut enligt gällande detaljplan för ca 350 båtplatser, med speciellt bra djup för segelbåtar. I Västerviken lämnar klubben en del platser till gästhamnen. Dessa ersätts i Nabbviken. Eldsund (f d P10) byggs ut till en marina för den nya stadsdelen. Gorsingeholm bör kunna byggas ut efter särskild utredning med anledning av skyddsområdet för Strängnäs reservvattentäkt. Tosterö brygga kan ge plats åt en mindre marina med allmänt kaj- och bryggstråk. Intill kv Oden i Sundby park kan en brygg anläggning byggas ut för samfälligheten. Flera av dessa kan komma att kompletteras med klubbhus och cafeverksamhet på sommaren. Vidare studier ska även peka ut områden som kan vara lämpliga för flytande boende. De områden som redan utpekats i samband med

planeringen inför den nya stadsdelen runt P10 är i anslutning till Eldsundsviken och längs stranden norr om rv 55.

En vision i sammanhanget är att sommartid kunna erbjuda en båtpendel mellan Västervikshamnen, Tosterö brygga och Nabbviken (stationsområdet-resecentrum, jfr även Hammarby Sjöstad). Fördelen med en ökad planberedskap för småbåtsplatser är att Strängnäs-fjärden kan slippa småbåtar spridda längs stadsstränderna och att anläggningarna får en högre miljö kvalitet. Uppläggningsplatser planeras bl a inom f d P10:s övningsfält, norr om badet.

Synpunkt:

BK Gripen instämmer i och bejakar analys, vision och inriktning av vidare studier. Särskilt vad avser en allmän ökning av behov, kvalite och nyttjande av nuvarande båtplatser. Samtidigt vill BK gripen peka på behov av en djupare analys av området Eldsund- P 10 gamla badplats och området stranden norr om rv 55. För närvarande finns ca 130 båtplatser i Eldsundsviken och 150 båtuppläggningsplatser inom BK Gripens område. Denna volym och ökade ambitioner vad avser sjö- och uppläggningsplatser medför behov av en grundlig analys för att finna en helhetslösning som är framtidsinriktad.

Några ingångsvärden kan vara:

- Bryggplatsområden, botten och strand förhållanden,
- Båtuppläggningsplatser,
- Öppna ytor på mark, parkering etc,
- Öppna ytor och leder på vatten,
- Lokaler med kopplig till den marina verksamheten,
- Slipanläggning(ar)- och ej "fria bryggplatser",
- Båtindustri och Båtservice inom området och i Strängnäs,
- Säkerhet och miljö (på vatten och land..),
- Kommunikation med tillfartsvägar,
- Boende och
- Friluftsliv och fritidsverksamhet

Studier av områdena i belyses i samband med den fortsatta planläggningen. Noteras.

3. Sammanfattning

BK Gripen ser positivt på den utveckling som sker i stadens norra områden, särskilt utvecklingen inom P10 - Eldsundsområdet och området norr rv 55, i FÖP benämnt "Norra staden".

BK Gripen har naturligt synpunkter på den marina delen i denna utveckling.

BK Gripen uppfattar att planering av marin verksamhet med steg och åtgärder inom stadens mellersta och södra marina områden har nått ett genomförandeskede. Utvecklingen i "norr", bl a Eldsundsområdet, uppfattas av naturliga skäl stå på tröskeln till ett detaljplanerings skede.

BK Gripen berörs direkt av detta då det innebär att klubbens verksamhet både på land och på vatten måste anpassas till denna utveckling. Klubbens uppfattning är att en sådan stor förändring bör analyseras i en helhet med ett framtidsperspektiv. Helheten i en analys bör inrymma alla marina kopplingar i Strängnäs i allmänhet och i det aktuella området i synnerhet. Noteras

En sådan analys bör ledas av Strängnäs Kommun där bland andra aktörer BK Gripen är delaktig. De kontakter och möten som BK Gripen gjort under sommaren och hösten pekar på att processen bör påbörjas tidigt. Noteras.

Båtklubben Gripen, 25 september 2008.
Rutger Simonsson, ordförande Åke Schylander,
framtidsgrupp Björn Nylén, framtidsgrupp

14. Barn vid Härads skola

Samhällsbyggnadskontoret har nedan sammanfattat synpunkter bestående av modeller, teckningar, planscher och texter som inlämnats av barn från skolan i Härad.

Det vi nedan svarar är möjligt innebär dock inte att kommunen ordnar och driver frågan.

Detta vill jag ha! Café!

Det ska finnas en uteplats med druvplantor och bambutak. På kassabänken ska finnas en skål med gratis godis. Utsidan ska ha svart tak och röda väggar med en svart text där det står Monvell. Den ska finnas mellan vägen och kyrkan, nära fären.

Linnea Blomberg

Café passar in i planförslaget som med lite andra ord beskriver hur viktigt det är med sociala mötesplatser och service i Härad.

Vi vill ha en sopstation i Härad. För att det är så långt att åka till stan.

Anna, Nina och Alva T.

En plats i Härad för att lämna förpackningar är positivt ur hållbarhetssynpunkt. Synpunkten är genomförbar enligt planförslaget. Vad

Vi vill ha en affär i Härad för att annars släpper vi ut avgaser och för att vi förstör miljön.
Laura, Rasmus, Gretha, Emelie, Eddie, John och Josef.

Så här vill vi att badplatsen ska se ut. Det ska finnas trampolin, trampbåtar, hopptorn, rutschbana, gungor, brygga och omklädningsrum.
William, Johan, Gesee, Emma, Lina.

På vår badplats finns det trampbåtar, trampoline, brygga och båthus.
Ebba, Linnea och Alva.

Vi vill ha en båthamn. Så dom som bor i Härad har ett ställe närmare att ställa sin båt. Det ska vara gratis att ställa sin båt där.
X

Så här vill vi att lekparken ska se ut. Vi vill att ni bygger så här. Gungor, hoppborg, lekstuga, bro, en lång rutschkana, tunnel. Leksaker i sandlådan. Vi vill trivas. Alla ska må bra. Förskoleklassen; Anton, Freyja, Ellie, Tinora, Loisa, Moa, Ronja, Felicia och Cornelia.

Vi vill ha en kiosk med golfbana. Den ska ligga bredvid

gäller grovsopor så har kommunen inga planer på att etablera någon ny plats utöver de som finns vid Läggesta och Kvitten. Försök pågår i Härad och Länna med insamling av matavfall.

Affär passar också in i planförslaget som med lite andra ord beskriver hur viktigt det är med sociala mötesplatser och service i Härad.

Att modernisera och rusta badet gynnar säkerheten och servicen. Er synpunkt lämnas vidare till kommunens avdelning för fritidsfrågor.

Ert förslag att modernisera och rusta badet gynnar säkerheten och servicen. Er synpunkt lämnas vidare till kommunens avdelning för fritidsfrågor.
När det gäller båthus är det med tanke på vattenkvaliteten lämpligt att hålla det ifrån badplatsen. Frågan om båthus är inte enkel att besvara då Länsstyrelsen uttalar att för att bevara Sörfjärdens naturvärden bör båthamnar och dylikt undvikas.

Tilläggningsmöjligheter för fritidsbåtar är av stor betydelse för friluftslivet. Men att föreslå en plats för båthamn är svårt då Länsstyrelsen uttalat att båthamnar och dylikt bör undvikas för att bevara Sörfjärdens naturvärden. I samband med planläggning av Östra Sandbäcksområdet kan frågan prövas om det kan vara möjligt med typ iläggningsplats av kanoter.

Förslag till fördjupad översiktsplan kan inte bestämma vad en lekpark ska innehålla. Ert förslag lämnas vidare till kommunens avdelning som svarar för kommunens lekparkar.

Förslaget kan vara möjligt då det finns en

Bananbacken. Det ska finnas en gungställning och en sandlåda bredvid.

Kiosken ska se ut som en liten fin stuga med uteplats som man kan sitta och fika på.

Janina och Lovisa G.

Vi skulle vilja ha en kiosk i Härad så tidigt som möjligt. Med godis, korv, kebab, snacks, glass. Med uteservering också. Vi vet inte var den skulle vara.

X

Så här skulle vi vilja att det såg ut i Härad om 5 år.

Vi vill att Härad ska ha en kiosk. I den ska det finnas: godis, hamburgare dryck och korv. Tuggummi, glass, isdryck ur maskin. Den ska vara vid en buske vid tunneln. Så när man går hem efter skolan kan man stanna och äta. På sommaren så ska det finnas ett tält så man kan sitta ute! Ibland på kvällarna är det disco där. Vår kiosk ska heta Häradskiosken.

Emmelina och Matilda.

Kiosk.

På min kiosk vill jag att det ska finnas teve, uteplatser, tevespel och godis och glass, läsk. Det ska också finnas handburgare och korv med bröd. Det ska finnas filmer lekplats och serier. Den ska finnas på Bananbacken.

Villy

Jag vill ha en kiosk med uteplats och tuggummimaskin. Den ska vara vid Bananbacken.

Det ska finnas godis, chips, läsk korv, hamburgare och bensinmack som kostar 10 kr per liter. Den ska vara vid bygdegården. Och en park med bänkar, blommor, en fotän och träd.

En stor lekpark vid fornborgen och en minigolfbana vid kiosken och en soppstation.

Agnes

byggnadsplan som pekar ut området som park.

Kiosk passar också in i planförslaget som med lite andra ord beskriver hur viktigt det är med sociala mötesplatser och service i Härad.

Ert förslag får samma svar som ovan.

Kiosk passar in i planförslaget som med lite andra ord beskriver hur viktigt det är med sociala mötesplatser och service i Härad.

Förslaget kan vara möjligt då det redan finns en byggnadsplan som pekar ut området som park.

Kiosk förslaget kan vara möjligt då det finns en byggnadsplan som pekar ut området som park.

Bensinmack vid bygdegården är sedan 1994 möjligt då området finns detaljplanerat för bl.a. en bensinstation.

I samband med att östra Sandbaksberget planeras kan ett nytt läge för en lekplats behöva ordnas. Vilket skyddsavstånd som behövs till fornborgen kan ses över då.

En plats i Härad för att lämna förpackningar är positivt ur hållbarhetssynpunkt. Synpunkten är genomförbar enligt planförslaget. När det gäller grovsopor så har kommunen inga

<p>Djurbutik</p> <p>Min djurbutik ska finnas i Härad och ha alla olika tama djur som man kan ha som husdjur. Och den ska ha alla olika sorters tillbehör man behöver till det djur man köper. Och butiken ska vara brun.</p> <p>X</p>	<p>planer på att etablera någon ny plats utöver de som finns vid Läggesta och Kvitten. Försök pågår i Härad och Länna av insamling av matavfall.</p> <p>Djurbutik kan vara möjligt där planförslaget redovisar verksamhetsområde.</p>
<p>Vi vill ha material.</p> <p>Böcker, pennor, linjaler, datorer, krittavla, boxar, bibliotek, pennvässare, leksaksförråd, datarum, stolar, bord, flera klassrum, grupprum och mysrum med läsning.</p> <p>X</p>	<p>Förslag till fördjupad översiktsplan kan inte bestämma vilket material som ska finnas i skolan. Ert förslag lämnas vidare till Härads skola.</p>
<p>Vi vill ha en större skola. På skolgården ska det finnas hopptorn och en studsatta och barn. Vi vill också ha en klättervägg.</p> <p>Franz, Simon och Erik.</p>	<p>Områden utpekade för bostadsändamål rymmer även funktionen förskola/skola. Ert förslag lämnas vidare till Härads skola då den fördjupade översiktsplanen inte kan ordna en större skola.</p>
<p>Kiosk!</p> <p>Vitt och röd färg har kiosken vi kommit på. Det ser ut som ett litet hus med altan på båda sidor. Cykelställ på ena sidan och bord & stolar på andra sidan.</p> <p>Vi tycker att kiosken ska sälja godis, korv m bröd, hamburgare och juice, glass och andra sorters dryck.</p> <p>Vi tycker att kiosken ska vara på gräsplätten vid kyrkan.</p> <p>Vi tycker kiosken ska heta Kiosk Smått & Gott!!!</p> <p>Patrik, Anel, Emil och Daniel.</p>	<p>Det finns en detaljplan för området som bestämmer att marken ska användas till kyrka, kyrkogård och begravningsplats. Förslag till fördjupad översiktsplan gör ändå möjligt att t.ex en kiosk kan finnas i Härad. Det är viktigt med sociala mötesplatser och service i Härad.</p>
<p>Vi saknar en cykelcrossbana och tycker att det ska byggas en sådan nere vid bygdegården. Det ska finnas 2 hopp och gupp gjorda i metall. Underlaget ska vara av lera.</p> <p>Rasmus, Oskar, Andreas och Viktor.</p>	<p>Förslag till fördjupad översiktsplan gör ert förslag möjligt i Härad, men just den platsen ni föreslår är i detaljplan bestämd att användas till bl.a. bensinstation.</p>
<p>Vi tycker att bondgården ska finnas kvar.</p> <p>Där ska det finnas hästar, kor, får, höns, grisar, katt, hundar och kaniner. I maskinhallen finns det en traktor och kultivator och får-bil.</p> <p>Viktor, Greta och Mary.</p>	<p>Er synpunkt är möjlig då platsen redovisas som område för blandad stadsbebyggelse utan bostäder i förslag till fördjupad översiktsplan.</p>

Vi vill ha lägenheter för att man ska kunna bo där när man flyttar hemifrån.

Caroline, Daniel, William och Sara.

Antagandehandlingen har kompletterats med att i några av de nya planområdena ska prövas om möjligheten finns att skapa mindre flerbostadshus för att få bättre balans i utbudet av boendeformer i Härad.

15. Ove Sjöberg

Komplettering till fördjupade Översiktsplanen PBN 2005:887

Jag står fast vid mina tidigare yrkanden daterat 2007- 10-30 eftersom jag anser att det inte framkommit något nytt av betydelse under revideringstiden.

En reflektion som jag vill förmedla: Trots att inflyttningen till Strängnäs varit större än någonsin de senaste åren är vi tvingade att höja kommunalskatten. Det betyder att vi lika gärna kan behålla småstadsidyllen, ha en måttlig inflyttning.

Stenby gård som ovan

Lantmästare Ove Sjöberg

Förutsättning till fördjupad översiktsplan är strategisk plan. Synpunkten behandlas inte av planförslaget.

Samrådsyttrande över förslag till

Fördjupning av Översiktsplanen Strängnäs stad-Härad

Rent generellt måste påpekas att ni som bär ansvar för den här planen måste läsa på och sätta er in i vad som händer globalt bl a angående energi- och livsmedelsförsörjning. Alla spannmålslager är tömda idag p g a miljöförstöring, översvämningar, förflyttade klimatzoner mm. Det är fler länder som har råd att agera på världsmarknaden och efterfrågan av spannmål ökar både till energi, för att komma ifrån fossila bränslen, och för att mätta fler munnar. Jordbrukssektorn har alltid värnat om att åkermarken måste bevaras till produktion.

Vad föreslår då Strängnäs kommun?

-Jo, att över 100ha högklassig åkermark skall bebyggas.

Detta är skandal! Jag kräver att ni tar ert ansvar och plockar bort åkermarken från översiktsplanen. Kommunen behöver inte bygga på ett enda ha åkermark. P 10 området och Läggesta är utmärkta alternativ med dess placering nära E20 och tågstationer.

FÖP:ens inriktning är att tydliggöra var gräns mellan stad och land går. FÖP:en föreslår i första hand att staden byggs inifrån och ut vilket i sig begränsar ianspråktagandet av skogs- och jordbruksmark för exploatering. Planen skapar förutsättningar för en levande landsbygd inom de delar som inte utpekats som bebyggelseområden genom

att införa lättnader för att lättare uppnå målen i Landsbygdsprogram för Sverige för 2007-2013 som EU och Staten beslutat om.
Planen innebär dock att jordbruksmark och skogsmark kommer att tas i anspråk för bostadsutbyggnad.

Yrkanden:

- Att: Södra Storängen "Gullhögen" tas bort från planen. > 25 ha högklassig jordbruksmark får ej bebyggas. Mycket dåliga grundförhållanden vilket gör byggnation för dyr mot att bygga på fast mark. Vad kostar egentligen Fjärrvärmeverkets grundplatta mot att den byggts på fast mark?
Området reserveras för framtida järnvägsterminal för bl a biobränsle och gods till Gorsingeskogen m fl verksamhetsområden.
- Att: Tosteröns utbyggnad, två områden markerat med B "Utbyggnad på lång sikt" nordväst Tynäs utgår. Området är otroligt vackert med sitt öppna odlingslandskap, över 70 ha högklassig åkermark får inte bebyggas.
- Att: Värna om Sundby stallet m fl. Om de här planerna realiseras försvinner all hästverksamhet från området. Många ungdomar förlorar närheten till sin idrott.
- Att: Område B mellan gamla och nya 55:an utgår det är idag Tosteröskolans och allmänhetens rekreationsområde.
- Att: "Planerad väg" Tosteröskolan till rastplatsen väg 55 tas bort. Stenby gård delas mitt itu och jordbruket får upphöra. Den planerade vägen spar ca 1500 m. En tanke som beskriver vägvalet Tosteröbron eller Strängnäsbron. Den som kommer ut vid OkQ8 på Tosterö och ska över till "stan" ser att bron är öppen för biltrafik och väljer naturligtvis den kortaste vägen av både ekonomiska och miljömässiga skäl. Skulle eventuellt "Planerad väg" byggas är avståndet till stan ändå fem gånger så långt.
- Att: SS "Södra Sundby" utgår. Mycket högklassig åkermark och får inte bebyggas. Området är klart olämpligt till bebyggelse. Vem vill bo på en platt åker omgiven av Alskog och vass? Marken är dessutom artesisk d v s
Antagandehandling ändras med hänsyn till naturvärden och geologi.

övertryck i grundvattnet. Det "tunna" lerlagret ligger som ett lock ovanpå. Om man punkterar den alltså gräver ca 1-1,5 m djupt sprutar grundvattnet upp ur marken. (Har själv provat) Om marken skall bebyggas måste en skyddsvall mot Mälaren byggas därefter grävs en kanal innanför. Grundvattnet måste sedan pumpas ut i Mälaren så att övertrycket minskar. Gör man ej detta spricker husen garanterat förmodligen uppstår sprickor ändå hävdar geologerna vid Uppsala universitet. Det som kommunen föreslår kallas normalt att jobba mot naturlagarna vilket för det mesta är både oklokt och dyrt.

- Att: " Flytande boende kan i detta område vara en attraktiv boendeform som bör provas" Citatet gäller Stenby gård och vi kräver att flytande boende utgår ur planen. Planen föreslår inte några större områden för flytande boende men redovisar två platser inom gamla norra övningsfältet och vid Kasgarn där flytande boende i mindre skala och som utvecklingsprojekt skulle kunna bli aktuella. Synpunkten föranleder ändring av planen.
  - Att: SÅ del av detaljplan skall finns kvar som vi påbörjat tillsammans med Anna Nilsson. På kartan är hela Stenby gård inritad som bostadsområde och det skall naturligtvis utgå ur planen. Nu är hela Sjöängen flyttad! Det uppfattas mycket fräckt att kalla Stenby gård för Sjöängen. Våra bostadshus ingår numera i Sjöängen???
  - Att: Den nya Tosteröbron över sundet skall ligga på samma plats som nu. Bygg den lite bredare samt en bättre och bredare cykelbana. Bygg en högre bro vilket gör att många motorbåtar går fria under. Dessutom finns redan tillstånd för en bro i nuvarande sträckning. Att ha två broar inom kommunens försorg är orealistiskt och oekonomiskt. Att bygga en ny bro på en annan plats flyttar bara problemet med trängsel och köbildning. Överklaganden kommer att fördröja nybyggnation. Vad händer med handeln på Storgatan? Blir Nygatan ny "matargata"?
- Utställningshandlingen förändrades enligt beslut av kommunfullmäktige februari 2008 att den befintliga Tosteröbron helrenoveras och kompletteras med ytterligare en gång- och cykelbana.
- Jag kräver att förslaget till fördjupning av översiktsplanen skall återremitteras i avvaktan på beslut i brofrågan och därefter omarbetas efter alla inkomna yttranden. Noteras.

Stenby gård som ovan 28/9-08 Ove Sjöberg

Till: Samhällsbyggnadskontoret Kopia: Ledamöter
Kommunstyrelsen Idrottsalliansen

Yttrande till FÖP Strängnäs stad-Härad; tema "Stadsnära Skogar"

Strängnäs-Malmby OL (SMOL) har fått ta del av ovan nämnda planförslag och vill härmed delge sina synpunkter. Föreningen har idag ca 350 medlemmar inom orienterings- och skidverksamhet. Synpunkterna ska delvis ses ur föreningens perspektiv men också utifrån ett medborgarperspektiv. Yttrandet adresseras till Samhällsbyggnadskontoret och dess tjänstemän som ansvarar för framtagandet av planen.

Genom att redan nu skicka en kopia till kommunstyrelsens politiker vill vi säkerställa att även dessa får ta del av denna skrivelse. FÖP:en är ett resultat av den strategiska planen och de politiska mål som Strängnäs politiker ansvarar för och som i slutändan ska fatta beslutet av planens godkännande eller inte. Vi vill att politikerna tar tydlig ställning till de konsekvenser som kan bli följden av planen om den genomförs som föreslagits.

Utvecklingen över tiden - SMOL's stadsnära tränings och tävlingsområden

Fram till 2005 bedrev föreningen sin verksamhet utifrån Malmby-stugan och de skogar som fanns där inkl.

Stadskogen och Tingstuhöjden. I och med utbyggnaden av E20 försvann träningsmöjligheterna i Malmby-området och klubbstugan flyttades till Vasavallen där närliggande skogar som Stadsskogen och Tingstuhöjden blivit allt viktigare tränings- och tävlingsarenor än tidigare.

Idag tränas och tävlas det även på Tosterön och Norra övningsfältet (P10) som ligger inom lättillgängligt avstånd från SMOLgården. Genom flytten till Vasavallen fick föreningen tillgång till stadsnära tränings- och tävlingsområden vilket underlättar möjligheterna för barn- och ungdomar att lättare komma till träningen utan bil.

Det är mycket positivt.

Inom Stadskogen pågår det ständigt förändringar. En kraftledning har flyttats så att Norra Finninge kan byggas ut längs gamla E20 och istället går den nya ledningen genom stadskogen. En GPS mast med tillhörande vägar har dragits fram och eventuellt kan det bli aktuellt med ett dubbelspårigt järnvägsspår. Detta är mindre förändringar

som gjorts steg för steg och som inte påverkat tränings- och tävlingsmöjligheterna för föreningen nämnvärt. Söderut begränsas skogen av militärt område.

FÖP:en ger däremot en tydligare bild på vart vi är på väg och hur kommunen väljer att prioritera bort skog och mark till förmån för exploatering. Till detta kan även nämnas att övre delen av Vasavallen är under utredningsområde.

Ambitionen från kommunen var här att sälja av och exploatera detta markstycke som idag är en inkörsport till Stadskogen.

Enligt FÖP planeras en förbifart som kommer att börja mitt emot SMOLgården på Eskilstungavägen för att sen skära genom Tingstuhöjden över till Lötgärdet. Vidare planeras bebyggelse i Tingstuskogen ner mot Campusdelen.

Bilaga 1 visar tydligt hur skogsområden minskar inom Strängnäs kommun. Skogar som försvunnit/försvinner är: Malmbyskogen, delar av Stadskogen, hela nedre delen av Tingstuhöjden, Norra övningsfältet (P10), stora delar av Tosterö och på lång sikt även de delar av Lötskogen som inte utgörs av riksintresse.

Vad säger FÖP - vad säger inte FÖP

I FÖP står det att Översiktsplaner ska utformas så att de ger tydlig vägledning och information till kommuninvånare, berörda myndigheter, föreningar och företag (s.11). Men hur kommuniceras detta så att det blir tydligt och klart för invånarna och vilka konsekvenser det för med sig? Det borde ligga mer fokus på konsekvenserna och hur man löser dessa:

Kommunen ska växa med ca. 25% invånare fram till 2020. Detta görs genom ökad förtätning och ökad markexploatering. Samtidigt vill kommunen behålla sin småskalighet och närhet till rekreation.

Men man tydliggör inte konsekvenserna som innebär att det är ca. 25% fler människor som ska dela på en betydligt mindre areal rekreativområden. D v s man lägger bara vikten vid att det ska finnas närhet till dessa områden och pekar ut var de finns ("Dessa områden för natur, kultur och friluftsliv finns utpekade i planen och i grönplanen som kompletterar fördjupningen av översiktsplanen (FÖP s.78))", inte om de räcker till för den ökade befolkningens mängden, inte heller vad den utökade frekvensen får för belastning

FÖP:en innebär att gränsen mellan stad och land tydliggörs på sikt. De områden som i dag fungerar som stadsnära skogar och naturliga rekreativområden kommer delvis att tas i anspråk av den växande staden. I och med grönplanens strukturförslag och genom att i tidigt skede planera in grönstruktur som länkar som leder mot stadens ytterkanter kommer nya rekreativområden bli tillgängliga.

Rekreativområdenas andel inom staden planeras enligt grönplanens behovskriterier.

för natur och djurliv.

Planen saknar en viktig aspekt och det är medborgarnas bedömning av hur de värderar stadsnära skogar och grönområden och användandet av dessa. Hänvisning görs till naturvård, då vad som är av riksintresse, naturreservat och naturminne, men inte vad som kan kallas "vanligt" rekreationsområde för allmänheten. En ökad befolkning mängd vill ha tillgång till vanlig skog med djur, bär och strövområden, där barn kan utforska skogen, idrottare motionera och hundägare rasta sina hundar. Denna yta har under pågående decennier och med framtida expansion minskat radikalt och planen talar inte om hur man tänker "kompensera" för detta.

Många forskningsresultat visar att människor som motionerar förebygger ohälsa. Tillhandahållande av ändamålsenliga lokaler, anläggningar samt tillgång till natur- och frilufsområden är en viktig framtidsfråga i syfte att främja folkhälsomålen. Sett ur barnens perspektiv är vikten av lek- och träffpunkter stor (FÖP s.94).

Detta låter bra men är till synes bara en viljeinriktning, men nog så viktig att ha med i planeringen. Larslunda har utpekats som nästa näridrottsplats att ersätta Vasavallen, men var finns motionscentralen med omklädningsmöjligheter? Om det finns ambitioner att medborgarna ska få tillgång till en sådan bör den även ingå i en långsiktig planering.

Vad säger/vill SMOL's medlemmar och samtidigt medborgare

Attraktionsplanering istället för restriktionsplanering - så står det i FÖP. SMOL som både representerar en förening och dess invånare vill snarare använda uttrycket "Växa med förnuft". FÖP är begränsad fram till år 2020. Att växa med förnuft innebär att man tar hänsyn även till tiden efter 2020 och inte tömmer alla resurser fram till dess. SMOL har funnits i över 70 år och önskar finnas kvar i ytterligare decennier.

Orienteringsverksamheten

Detaljplanearbete pågår och det finns ett godkänt detaljplaneprogram som förutom idrottspark med hallbyggnader och bollplaner även anger bostäder inom skogsområdet.

FÖP:en redovisar dels en utveckling på kort sikt fram till 2020 och dels en inriktning på betydligt längre sikt som redovisas genom punktprickade områden. Viktigt är att principerna för utbyggnadsordning följs. På så sätt markeras stadens slut vid varje utvecklingskede och det blir tydligt var gränsen mellan stad och land går. En strikt utbyggnadsordning underlättar även genomförandet av den i grönplanen beskrivna grönstrukturen så att målen i grönplanen uppnås.

Noteras.

Skogen är föreningens tränings- och tävlingsarena: Stadsskogen, Tingstuhöjden och Tosterön är karterade områden, (specialritade för orienteringsverksamhet) som är nödvändiga för att kunna bedriva orienteringsverksamhet, såväl ungdomsverksamhet som större nationella arrangemang.

En stor fördel är att de ligger nära centrum och på cykelavstånd för många.

Framförallt för vår ungdomsverksamhet är det viktigt att ha tillgång till skogsområden som ligger nära för att vi dels inte skall behöva använda bilar till varje träningsfälle, dels för att träningspassen annars blir för korta

Terrängkaraktären är synnerligen lämplig för utbildning i orienteringskunskap för de yngre orienterarna.

Konsekvenser av pågående planarbeten är att skogsområden runt tätorten är och blir så hårt beskurna att de blir obrukbara som tränings- och tävlingsarenor. Norra övningsfältet är i stort sett obrukbart och kommer att exploateras. Malmbyskogen är utsatt för exploatering, Tosterö likaså, arealerna i Stadsskogen och Tingstuhöjden minskar alltmer. Allt detta sammantaget kommer att försvåra SMOL's idrottsverksamhet högst avsevärt. För att göra en jämförelse med fotbollsridrotten, så vore det som att låta den bedriva sin verksamhet på bostadskvarterens grusplaner!

Närhet till friluftsliv och motion i rekreationsområde.

Att ha tillgång till tätortsnära skogsområden för rekreation och avkoppling har gång på gång framhållits som en viktig faktor för människors välbefinnande. För folkhälsan är den ovärderlig och den ger många möjlighet 611 olika former och nivåer av motion och annan rörelse för många åldrar och vid många tidpunkter. Skogen ska finnas där i närheten för alla. Vi behöver våra stadsnära skogar för rekreation, motion och för vår miljö.

Det är extra viktigt att stadsnära skogar, grönområden och parker bevaras liksom stränder så att vi medborgare får den frihetskänslan som vi behöver för att må bra.

Barn, lek och skola

Det skall vara möjligt för barn att utnyttja skogen för lek på nära håll. Barnen har en möjlighet att se och uppleva skogen. Många barn saknar idag möjligheten att bygga sin

koja i en liten dunge vid sitt hus eller i sitt bostadsområde, eftersom dessa naturliga dungar i tätorterna alltmer byggs bort.

Skolornas placering i anslutning till karterade skogsområden är mycket värdefullt för undervisningen i idrott. De centrala grundskolorna använder sig ex vis av Stadsskogen och Tingstuhöjden, medan skolorna på Tosterön nyttjar skogen på Tosterön.

Vidare använder de centrala skolorna den stadsnära skogen för olika aktiviteter. Förskolorna vistas i den och använder den också för olika naturprojekt.

Gymnasieverksamheten har flyttat ner till Eldsund och man tycker att det borde ha varit naturligt att behålla

Tingstuskogen för rekreation, istället bebyggs de delar som ligger närmast Campus. I antagandehandlingen minskas området för bostadsbebyggelse söder om campus.

Skogen ett strövområde för svamp och bärplockare men även en plats för ryttare och hundägare

Skogen används av invånarna som strövområde för att plocka svamp och bär.

Antalet hundägare har ökat väsentligt de senaste åren och genom ökad inflyttning blir följden fler behöver tillgång till skogen för rastning och promenader med sina djur.

Det finns många hästägare och ryttare runt Strängnäs och som använder skogarna för att rida i. Malmby ridskola kommer att omgärdas av en väg och samtidigt försvinner all ridskog runt anläggningen enligt översiktsplanen.

Lötskogen är också en "ridskog" som på lång sikt kommer i princip att försvinna helt. Hur tänker kommunen här? Ridskolans verksamhet begränsas redan idag av kringliggande verksamheter och behöver på lång sikt ges ny lokalisering.

"Lura inte dem som flyttar hit"

Inflyttningen till Strängnäs sker till största delen från Stockholms län och har de senaste 6 åren skett i en accelererande takt. (FÖP s.15) Strängnäs marknadsförs gärna som en grön stad. Det finns flera aspekter på hur det kan tolkas, men många som flyttat/r hit gör det just för att här finns/fanns rikligt med små grönområden i stan och närhet till riktig skog och mark. För dessa kan detta snart vara ett minne blott och då kan man fråga sig varför man flyttade hit överhuvudtaget. Strängnäs blir allt mindre unik och tappar sin själ och attraktionskraft. Ska detta kunna förstås under argumentet "attraktionsplanering istället för restriktionsplanering"?

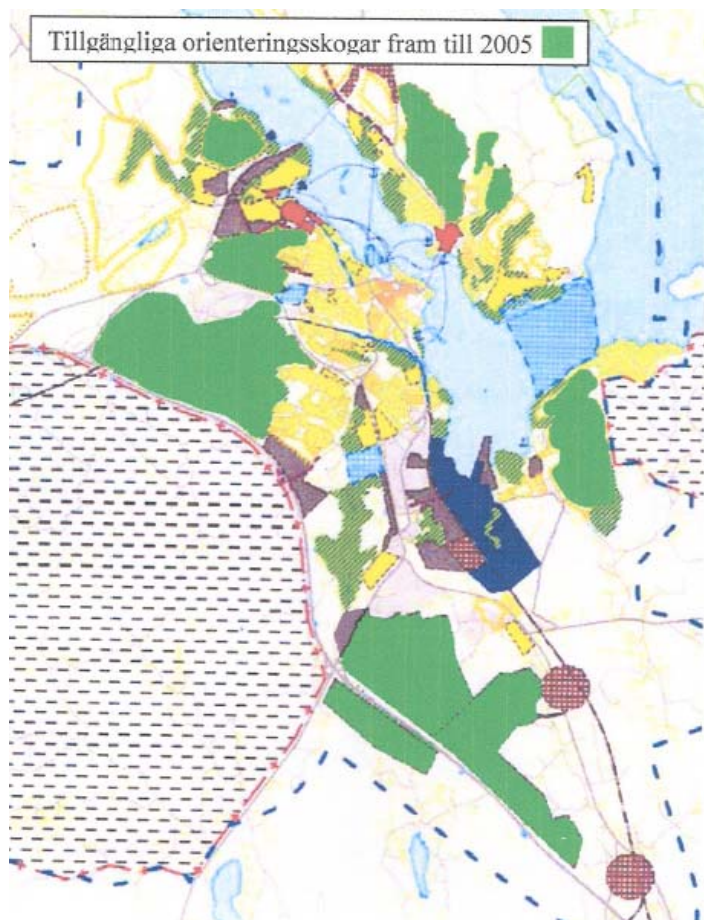
Sammanfattande synpunkter och frågeställningar

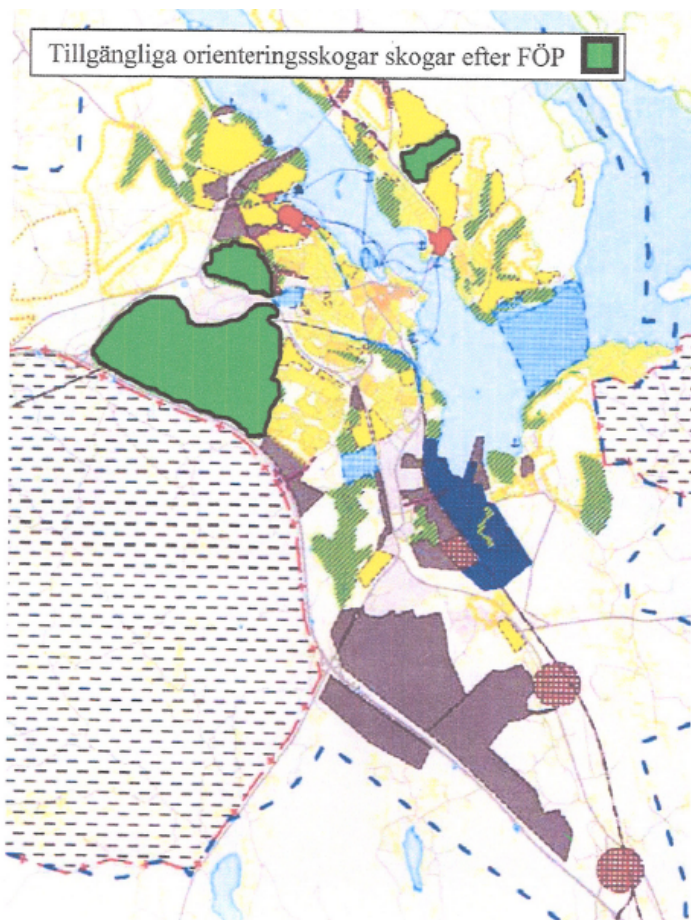
SMOL emotsätter sig inte fortsatt expansion inom Strängnäs kommun. Däremot känner SMOL stor oro inför framtiden avseende utveckling av föreningens tränings- och tävlingsverksamhet. Förslagen i FÖP tar inte tillräcklig hänsyn till de intressen som finns i föreningen avseende skog och mark, varför planen bör omarbetas i vissa delar. Genom exploatering försvinner alltmer skog och mark och det kompenseras inte för detta. Istället blir det tvärtom; ett ökat invånareantal kräver ökat ianspråktagande av skog och mark => mindre skogsområden som kan användas för rekreation => ett större invånarantal ska dela på en mindre mängd skog => attraktionskraften med det "gröna Strängnäs" försvinner. Strängnäs blir allt mer strömlinjeformad som alla andra kommuner. Vad blir då mervärdet av att flytta till Strängnäs? Glöm inte fördelarna som fanns innan exploateringen. Politikernas mål kanske bör ses över om de inte är motstridiga och om de verkligen representerar medborgarnas intressen? Planen fokuserar på en framtid på ca 10 år och på denna korta tid görs en maximal uttömning av resurserna för att uppnå politikernas mål till 2020. Vilka områden är avsatta till exploatering efter 2020? Avstannar Strängnäs då? Här borde politikerna ta fasta och lärdom av Toseröskolans miljöprofil där de fastlägger att "när våra elever blir vuxna, och kanske beslutsfattare, hoppas vi att de kan fatta sådana beslut, som de kan ta konsekvenserna av för mer än 7 generationer" - "inte bara en mandatperiod". Med vänlig hälsning,

Marie Green

Ordförande / Strängnäs-Malmby OL

Bilaga 1 Karta över orienteringsområden

17. Sörmlands museum

Sörmlands museum håller fast vid sitt tidigare utlåtande att det föreligger en obalans i redogörelserna för kulturkontra naturområdena i Strängnäs. Under rubriken Kulturmiljöer av lokalt och regionalt intresse på sidan 88 i Fördjupad ÖP Utställningshandling beskrivs två regionalt utpekade miljöer och Strängnäs byggnadsminnen. Även om det nämns att det saknas lokalt kulturminnesvårdsprogram så kan redogörelsen ge intryck av att de uppräknade objekten är vad som finns att skydda inom kulturmiljön. Mycket olyckligt med tanke på de otroligt omsorgsfulla redogörelserna av "det gröna" i Strängnäs. Byggnadsminnen skyddas dessutom av speciallagstiftning, vilket innebär att de inte är hotade som varje annan byggnad och miljö är.

Samrådsredogörelse

Sörmlands museum har reflekterat över vissa

Kommunen har för avsikt att ta fram ett kulturminnesvårdsprogram.

formuleringar: sid 1 (110) "Utglesning av våra städer bör ersättas med kompletteringar av bebyggelse...." samt sid 2 (110) ang klimatförändringar ställs nya krav på samhällsplaneringen "och ökar motivet till att bygga staden inifrån och ut och att bygga mer stad i staden." Museet har inte överblicken om dessa visioner kommer att beröra befintliga kvarter genom förtätning av dem eller om det endast rör nybyggnadsprojekt på obebyggda markområden. Ur kulturhistorisk synpunkt är det något oroande vad konsekvenserna för den redan byggda miljön blir och vad den tål av tillägg och eventuell förlust av grönytor. Ändå måste städer hållas levande och utvecklas. I Samrådsredogörelsen står att tyngdpunkten ligger på ny bebyggelse och för den befintliga finns fungerande bevarandeplaner. För museet är det oklart hur gamla dessa är och om även yngre bebyggelse ingår i dem. Museet har även tagit del av Strategiredogörelsen sid 8-9 i Fördj ÖP. Kan begreppet "Kompakt stadsbildning" (MKB 9:Utbyggnadsscenarioer sid 17) komma att innebära förtätning av trädgårdsstadsdelar? I något enstaka fall har museet iakttagit sådan avstyckning av stor trädbevuxen villatomt, där ytterligare en villa har klämts in. Sådan åtgärder bör uteslutas i Utbyggnadsscenarioer av flera skäl. Resultatet blir konstlat och onaturligt. Om ett parti av staden är utnämnt till trädgårdsstaden med särskild kvalitet i trädgården och husets placering inom den, bör den kvaliteten bibehållas även ur stadsbildssynpunkt.

10.6 Åtgärder God bebyggd miljö P-10-området
Trafiken förväntas öka kraftigt utefter Regementsgatan och Skogsvägen fram till Eskilstunavägen. Bullerdämpande åtgärder kan komma att behövas i form av "bullerdämpande plank och/eller isolering av fasader, skärmande av uteplatser och byte till fönster med hög ljudreduktion:"
Sörmlands museum, Evy Rydergård har inte lokal kännedom om hur byggnadsbeståndet med trädgårdar ser ut i nämnda avsnitt, men vill uppmana till tidig genomlysning av området för att ha beredskap för på vilket sätt sådana åtgärder kan utföras individuellt för att förhindra att kulturarvet ödeläggs.
Angående P-10-områdets bevarande eller omdaning och nybyggnader har inte Sörmlands museum fått några remisser från Strängnäs kommun.
Som bilaga till detta yttrande vill museet rikta

Vissa kompletteringar inom den befintliga staden kommer att bli aktuella. FÖP:en redovisar dock ett förhållningssätt där särskild hänsyn ska tas till kulturmiljön och att kulturmiljöanalyser skall upprättas i och i angränsning till riksintresseområden i den fortsatta planeringen.

Området omfattas av bevarandeplan.

P10 program är under framtagande och samråd beräknas ske under hösten 2009.

uppmärksamhet på vilken snabb utveckling/påverkan frågorna om energibesparing fått och får i vår byggda miljö.

Evy Rydergård byggnadsantikvarie

DISKUSSIONSBILAGA till yttrande över Fördjupad ÖP Strängnäs Sörmlands museum vill rikta uppmärksamhet på vilken snabb utveckling/påverkan frågorna om energibesparing fått och får i vår byggda miljö. Likaså krav på åtgärder för att minska ner ökning av bullernivåer pga ökat trafikflöde.

En påtaglig risk för den Goda Bebyggda Miljön är: pågående energiparätgärder i Sverige är på väg att med statens bidrag radera ut varje drag av individualitet på vårt bostadsbestånd och på offentliga byggnader som skolor, sjukhus mm. Alla fönster byts i rasande takt till treglas med gas, vita, breda och platta metallbågar, karmar, mittposter, spröjs. Rutorna minskas ner, profiler i listverk raderas ut och husen förlorar sina karaktärsdrag.

Givetvis är det viktigt att vi alla medverkar till energibesparing, men vilka är kostnaderna för miljön och samhället att

- 1) frakta bort och kasta container efter container med fullgoda, kärnfriska hela karmar med bågar och ett unikt fönsterglas, metallvreden etc på sophögen för destruktion.
- 2) frakter och energiåtgång för framställning av metall, tillverkning av alla metallbågar, isolerglas, gas, industrilackering, gångjärn och vred.
- 3) frakt från fabriker till beställare och vidare till varje objekt.

Vilka är de kulturhistoriska konsekvenserna? Är vi beredda att än en gång släppa taget om vår byggnadskultur till förmån för industrins blomstring och för fastighetsägarnas förmering av fastighetskapitalet? I många fall kan dock värdestegringen ifrågasättas med tanke på utarmning av arkitekturen.

Mest anmärkningsvärt att det inte ställs krav från staten/Boverket på mätning av U-värden INNAN beslut om utbyte av t ex fönster görs. Hänsyn till byggnadens karaktär behöver endast tas om huset är "K-märkt" (byggnadsminne, Q, 3:12?). PBLs varsamhetskrav i 3:10 och 3:13 åsidosätts därmed.

Evy Rydergård byggnadsantikvarie

18. Centerpartiets kommunkrets i strängnäs kommun

Fördjupad Översiktsplan Strängnäs - Härad Svar ang. utställningshandling

Kanal Sörfjärden - Strängnäs-fjärden

En vattenled i denna sträckning kan enligt vår syn tillföra en mängd kvalitetsfaktorer av olika slag och kan inte avfärdas med en utredning som bygger på ett antal antaganden.

Byggandet av kanalen måste ses som en möjlighet på lång sikt och förutsättningarna/svårigheterna utredas grundligt. Därför måste ett markreservat återskapas i den fördjupade översiktsplanen för att på sikt möjliggöra detta.

Planering på jordbruksmark

Stor restriktivitet bör iakttas vad gäller planering av olika slag av anläggningar på högkvalitativ jordbruksmark.

I övrigt hänvisas till de synpunkter Centerpartiet lämnade i samrådsskedet.

Strängnäs 2008-09-29

För Centerpartiets kommunkrets i Strängnäs kommun
Marianne Andersson gruppleadare

Antagandehandlingen förtydligas och utredningsområde för kanalsträckning införs som säkerställer framtida möjlighet att genomföra en sammanhängande vattenväg.

FÖP:ens inriktning är att tydliggöra var gräns mellan stad och land går. FÖP:en föreslår i första hand att staden byggs inifrån och ut vilket i sig begränsar ianspråktagandet av skogs- och jordbruksmark för exploatering. Planen skapar förutsättningar för en levande landsbygd inom de delar som inte utpekats som bebyggelseområden genom att införa lättnader för att lättare uppnå målen i Landsbygdsprogram för Sveriges för 2007-2013 som EU och Staten beslutat om.

Planen innebär dock att jordbruksmark och skogsmark kommer att tas i anspråk för bostadsutbyggnad.

19. Anders & Jeanette Löhf

Med anledning av att kommunen ska anta en ny FÖP för Strängnäs stad önskar vi lämna följande synpunkt.

Vi motsätter oss planerna på bostadsbyggande i Tallåsen och önskar att skogen skall förbli en centralt belägen skog med plats för spontanlek och rekreation.

Anledningarna till detta är främst följande:

Strängnäs vill profilera sig som en "grön stad". Detta var också en av anledningarna till att bland andra vi flyttade hit från Stockholm. Vi anser att Strängnäs bör ta tillvara på Tallåsen och istället lyfta fram den i sin marknadsföring som en "grön stad". Det skulle dock behövas gallring och skogsvård innan den kan marknadsföras fullt ut.

Tallåsen är unik i Strängnäs på så vis den är så pass centralt belägen. Om Tallåsen bebyggs begränsas möjligheten för centralt bosatta barn att utöva den sorts lek och aktiviteter som ej anlagda parker kan erbjuda. I området kring Tallåsen bor det mycket barnfamiljer med relativt unga barn som i dagsläget har möjligheten att kunna göra upptäckter och utvecklas på det kreativa planet dagligen i skogen. Låt oss inte ta denna möjlighet ifrån dem

Vi träffar dagligen på människor som rastar sina hundar i skogen och för äldre personer utan tillgång till bil är Tallåsen en perfekt och nära plats för en uppfriskande skogsvistelse.

Strängnäs 2009-09-30

Med vänliga hälsningar

Anders & Jeanette Löhf

Grönplanen visar att det är möjligt att exploatera en del av det tätortsnära naturområdet om kompensation genomförs genom att den nya detaljplanen skapar en tillgänglig gröning enligt balanseringsprincipen.

20. A. Siljeström Arkitektkontor AB

Samrådsyttrande

På uppdrag av ägaren till fastigheten Aspö-Djupvik 2:1 m fl

Aspö-Djupvik pekas inte ut som område lämpligt för ytterligare bostadsbebyggelse

inom rubricerade område inges inom samrådstiden begäran med förslag till ändring och komplettering av planhandlingen.

För fastigheten gäller detaljplan, laga kraft 2003-05-28.

Begäran om planändring har tidigare ingivits till Strängnäs kommun.

Detaljplanen redovisar campingutformning och viss byggrätt. Detaljplanen är upprättad för boendeanläggning i samband med programverksamheten vid Sammankomsthallen.

Då det konstaterats att tillgång till tjänligt dricksvatten för närvarande ej kan erbjudas och fungerande omhändertagande av avloppsvatten inte är till fyllest måste betydande åtgärder vidtas för boendeanläggningens funktion och för att säkerställa utnyttjandet av anläggningen i samband med fortsatta arrangemang i Sammankomsthallen under kommande år.

Utredning av alternativa dragningar av VA-ledningar för anslutning till kommunal anläggning har utförts i samråd med tekniska kontoret och anslutningspunkt vid Oxhagsvägen vid bostadsområdet Skogshyddan förordas.

För att kunna genomföra och skapa ekonomisk förutsättning för detta krävs ändring av gällande plan.

Mot denna bakgrund begärs att översiktsplanen utformas så att planändring kan medges för ett genomförande med utökad byggrätt för enbostadshus och att planen kan utformas så att ledningar för vatten och avlopp kan förläggas med anpassning för framtida utnyttjande för och anslutning av bostäder.

Camping kan därigenom nu säkerställas och planen etappvis exploateras för bostäder.

Förslag såsom illustration till planutformning bifogas.

Med vänlig hälsning

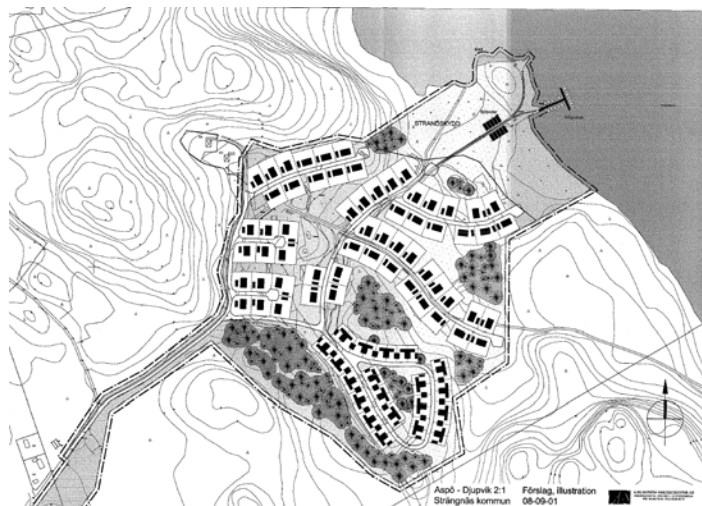
A.SILJESTRÖM ARKITEKTKONTOR AB

Anders Siljeström eu

utan den fördjupade översiktsplanens stadsbyggnadsstrategi föreslår en utbyggnad av staden inifrån och ut med sikte på visionen om staden kring fjärden.

Bil Förslag, illustration

Cc Svenska Hem i Bromma, Mats Svensson

21.

Björn Malmqvist Tel. 0152-168 98
Tobias Englund Tel. 0152-124 84
Maria Andersson Tel. 0152-179 47
Peter ?Leander Tel. 0152-179 47
Anna Karlström Tel. 0152-197 76
Helena Hagberg Tel. 0152-171 08
Gustaf Leander Tel. 0152-124 92
? Torsten Eriksson Tel. 0152-161 38
Cecilia Sandberg Tel 101 18
Marie Lindholm Tel. 0152-103 49
Fam Carlsson Tallåsvägen 4
Fam Kilströms Tallåsvägen 2 Tel. 0152-151 62
Fru Öhlund Tallåsvägen 2
Åsa Fastrup Dalsängsgatan 29 Tel. 0152-187 15
Anna-Lena Gäddman Tel. 0152-216 17
Marita Halldin Tel. 0152-219 18
Jörgen Nordvall Tel. 0152-18919
Gunilla Sandell Tel. 0152-19166
Ulrika Lindström Tel. 0152-189 31
Anna Lindberg Tel. -
Stefan Malmqvist Tel. 0152-194 65
Roger Svensson Tel. 0152-212 36
Kjell Axelzon Tel. 0152-164 62
Lars Palm Tel. 0152-174 14
Carl Carlsson Tel. 0152-470293
Solweig Malmquist Tel. 0152-138 25
Peter Alling Tel. 0152-194 01
Vetegatan 3

Helena Thorén Tel. 0152-178 08
Madelene Gustavsson Tel. 0152-215 34
Anders Löhf Tel. 0152-408 89
? Tel. 0152-16509
Thore Lindqvist Tel. 0152-143 38
Anders Hallström Tel. 0152-186 22
Per Johansson Mobil 070-744 52 94
Helene Apelqvist Mobil 070-441 87 53
? Tel. 0152-344 00
Reino Lager Tel. 0152-320 32

Synpunkter på FÖP Strängnäs Stad

Med anledning av att kommunen ska anta en ny FÖP för Strängnäs Stad önskar vi lämna följande synpunkt:

Vi önskar att Tallåsen förblir en plats för rekreation och inte ett nytt bostadsområde. Vi motsätter oss därför föreslagna förändringar i FÖP gällande Tallåsen.

Främsta anledningarna till att vi vill behålla Tallåsen för rekreation är

- Dagligen leker uppskattningsvis 15-20 barn dagligen i skogen, lekplatser kan inte ersätta denna form av lek. Dessutom är åldern på de som leker i skogen oftast betydligt högre än på en normal lekplats.
- Ett flertal hundägare använder skogen som rastplats till sina hundar. Detta är i många fall äldre människor som annars inte kommer ut i naturen.
- Strängnäs vill profilera sig som en grön stad och har nu tagit fram en grönplan för Strängnäs. Om man tittar på grönplanen ser det bra ut även om man bebygger föreslagna området men det beror på att marken ovanför mackarna på Eskilstunavägen ger sken av att vara ett grönt område som man kan använda för rekreation. Tyvärr är den marken alldeles för kuperad och svårtillgänglig och därmed så "stämmer" inte grönplanen med verkligheten.
- Tallåsen skulle vara en utmärkt plats för Strängnäs att använda i marknadsföring av staden. Hur

Noteras.

Den del av området som tas i anspråk för bostäder kompenseras genom utvecklad tillgänglig gångväg genom den norra delen.

Grönplanen visar att det är möjligt att exploatera en del av det tätortsnära naturområdet om kompensation genomförs genom att den nya detaljplanen skapar en tillgänglig gröning enligt balanseringsprincipen. Förslag till samrådshandling av detaljplan för Tallåsen visar hur tillgängligheten inom området är möjligt genomförbar.

många andra orter kan stoltsera med en "skog" så centralt?

Vi som står bakom denna skrivelse är:

Namn	antal personer i hushållet	tel nr
Bron Malinquist	4	16898
Todd E	4	12484
Anna Andersson	4	17947
Joker Andersson	- " #	- " -
Stefan	4	19776
Helena Höglund	4	17108
Christina	1	12492
Wesley Kolbe	2	16138
Coelia Sandberg	5	10118
Manu Kumpulainen	5	10349
Tom Carlsson 4st Tallås v 4		64532
Fam Kilström 4st Tallås v 2		15762
fru Ohlund	- " -	
Kent Frimpong (Dakrängsgatan 25) 5st		18715
Anna-dena Gadelman	4 st	21617
Marita Halldin	3 st	21918
Björgen Nordmark	6 st	0152 18919
Guusje Savelle	1 st	0152-19166
Ulrika Lindeberg	2 st	0152-18931
Anni Lindberg	1 st	-
Stefan Malinquist	1 st	0152-19465
Roger Svensson	4 st	0152-21236
Kjell Axelzon	3 st	0152-16462
Lars Palm	6 st	0152-17414
Carl Carlsson	7 st	0152 770293
Silvia Malinquist	2 st	13825
Per Allén	5	0152-19407
Helena Thoren	3	0152-17808
Walter Gunnarsson	3	0152-21534
Anders	4	0152-20889
Anders	9	0152-16589
Anders	2	0152-14338
Anders Hallström	5	0152-18622
Per John	2	0707-445294
Helen Appelqvist	3	070-4418753
Janne	1	0152-34400

Synpunkter på FÖP Strängnäs Stad

 3 0152-32032

22. Per Johansson

Yttrande ang. samråd av förslag till fördjupning av översiktsplan för Strängnäs stad - Härad, Strängnäs kommun.

Jag motsätter mig starkt kompletteringar av bostadsbebyggelse inom Strängnäs 2:1/Tallåsen, ett skogsområde som redan på 1950-talet avdelades som en skogspark. Detta följdes upp i översiktplanen antagen 2001 som ett skyddat grönområde.

Noteras.

Det är förvånande att man nu är beredd att ta bort detta skyddade grönområde och istället bygga bostäder, när man från början skapade området för rekreation och promenad för stadens invånare.

Den nya FÖP:en innebär ett förändrat synsätt på planeringsinriktningen och utvecklingen av staden jämfört med tidigare FÖP/ÖP med inriktning mot ett långsiktigt hållbart samhälle.

I andra nya områden lägger man stor vikt på att skapa och spara grönområden.

Tallåsen är en unik park bl a med skyddsvärda träd, tallar, som är över flera hundra år gamla. Den i övrigt orörda naturen innehar mervärden jämfört med övriga skogsområden vilka ofta är brukade, vilket medför gallring, avverkning mm.

I dessa dagar med ständiga nyheter om pågående klimatförändringar i negativ riktning, ger skäl till att bevara området, grönskans upptagningsförmåga av koldioxid skall inte förringas.

Man bör beakta att området idag kan ta emot stora mängder nederbörd, som sjunker ned och tillförs grundvattnet, samt tas upp av träd och växter. Rubbas detta förhållande kommer troligen kvarvarande träd att dö eftersom marken består av mycket berg i dagen och sparsamt med jord.

Området är perfekt för spontanlek och aktiviteter som ger barnen ökad kreativitet, som inte anlagda parker klarar. Vilket behövs i dessa tider med allt för mycket tv och dator. Skogsparken utgör ett rum för möten mellan barn, gamla och husdjur. Jag träffar ofta äldre människor i parken som inte har bil, eller annan möjlighet att ta sig till en riktig skog. Att folk med hundar nyttjar skogen gör att anlagda

parker och gator i staden avlastas.

Skogsparkens skyddade läge skapar en lugn och harmonisk atmosfär som saknas i ett modernt samhälle.

I många handlingar omnämner kommunens handläggare viktigt av att bevara staden som en "grön stad" detta kan väl inte innebära att bara enstaka träd och buskar skall bevaras, utan jag tycker att hela grönområdet skall få finnas kvar.

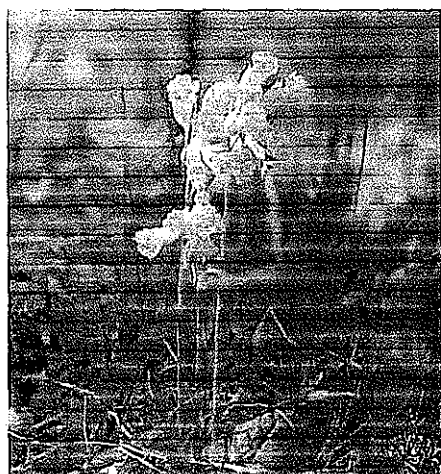
Genomförs det som står i planförslaget som "mindre kompletteringar av bostadsbebyggelse" för Tallåsen, så tar man för alltid bort möjligheten att bevara ett unikt grönområde för många generationer.

Strängnäs 2007-10-29 Per Johansson Dalsängsgatan 16
645 32 STRÄNGNÄS Bilaga, Utdrag ur tidigare planer

B4. Utveckling av stadens rekreationsområden

Stadens grönområden och parker har många olika funktioner som ofta samverkar och förstärker varandra. De kanske mest självklara är att de tätortsnära grönområdena har stor betydelse för vår vardagsfritid. Här tar vi våra promenader och motionsrundor, här kan barnen leka och upptäcka naturen. Tillgång till tätortsnära grönområden utgör ett grundläggande behov för oss och har stor betydelse för vår hälsa och välmående.

Grönplanen visar att det är möjligt att exploatera en del av det tätortsnära naturområdet om kompensation genomförs genom att den nya detaljplanen skapar en tillgänglig gröning enligt balanseringsprincipen.

Våra parker, grönområden och vattenrum har dessutom andra viktiga funktioner.

De hjälper till att ventilerar staden, medverkar till ett gott lokalklimat och fungerar som filter för kalla vindar, buller och stoft mm. Stadens grönområden bildar ett sammanhängande nät som avgränsar och ger identitet till stadsdelarna och som tillsammans med bebyggelsen skapar dess karaktär. Grönområdena är kulturbärare och rymmer ofta delar av vår historia med fornlämningar, gårdsmiljöer och rester av gamla odlingslandskap. Bevarandet av den biologiska mångfalden inom tätorten är beroende av att det gröna hänger samman och utgör spridningskorridorer för djur och växter. En allt viktigare viktig funktion för grönområdena är också sambandet med stadens tekniska infrastruktur bl.a. vid omhändertagande av dagvatten, där grönområdena kan fungera som utjämningsmagasin eller våtmarker.

Strängnäs har en mängd värdefulla och vackra naturområden. Problemet är att de ligger ganska utspridda

och fragmentiserade. De större områden som finns ligger ofta i trafikstörda lägen eller är för otillgängliga.

På en av de stora kartorna sist i denna del redovisas hur stadens grönområden kan utvecklas och förbindas med varandra för att säkerställa stadsbornas behov av rekreation i framtiden. Nedan beskrivs områdena kortfattat.

4. Långbergsparken, Stadsberget, Tallåsen, Olivehällskogen

Små skogspartier centalt där värdet främst ligger i det stadsnära läget och utsiktsmöjligheter. Stigar och sittplatser inom områdena bör bevaras och utvecklas. Tillgängligheten till och inom områdena behöver också förbättras.

Trädgårdsstaden

Det finns flera områden i Strängnäs som i stort är uppbyggda i enlighet med trädgårdsstadens kriterier. Stor-, Lill- och Sörgärdet är några av dessa områden vilka idag är mycket attraktiva som boendemiljöer. Dessa områden och ideal bör vi ha som förebilder när vi skapar nya boendemiljöer i Strängnäs utkanter. I trädgårdsstadens struktur ingår också att det finns samlande gröna platser eller torg - ett gemensamt vardagsrum för de kringboende.

Fördjupning av Översiktsplanen för Strängnäs stad - Härad sid29

Mindre kompletteringar av bostadsbebyggelse

TÅ Strängnäs 2:1Tallåsen

Arbete med detaljplan har påbörjats. Syftet med planen är

att tillskapa byggrätter för bostadsändamål genom komplettering av befintligt bostadsområde. Planområdet, som är obebyggt idag, är beläget mellan kv Eken och Kastanjen. Befintlig intilliggande bebyggelse består av friliggande småhus. Norr om planområdet, mot Eskilstunavägen, ligger bensinstationer, bilhallar och verkstäder.

Fördjupning av Översiktsplanen för Strängnäs stad - Härad sid39

23. Härad Hembygdsförening En Framtid för Härad

Verklighet eller Önskedröm?

Översiktsplanen skall först och främst avspegla kommunens intentioner på hur den bebyggda miljön skall utvecklas och bevaras ur ett långt och brett perspektiv utifrån kommande önskemål och krav. Planen skall utformas så att den ger en tydlig vägledning och information till bl.a. kommuninnevånarna och beakta både sociala, miljömässiga, tekniska och ekonomiska aspekter till en helhet och medverka till en god livsmiljö. I den strategiska planen anges som ett mål att "kommunen har ett varierat utbud av bostäder med tyngdpunkt i de etablerade samhällena och städerna" samt att "i kommunen finns ett varierat utbud av arbetstillfällen som tillgodoser kommuninnevånarnas behov och efterfrågan". Kommunen bör alltså ge möjlighet till och förbereda för etablering av nya såväl som utbyggnad av befintliga näringar.

I förslaget till översiktsplan framgår att man anammat Länsstyrelsens idé om attraktionsplanering istället för restriktionsplanering och med möjlighetsplanering i fokus, där lagstiftning, restriktioner och möjligheter vägs samman vid tvärspektoriella beredningar. På sidan 73 framgår att en del åtgärder syftar till att förändra attityder och förhållningssätt som har betydelse för hållbar utveckling och får förhoppningsvis effekter på lång sikt.

Om man menar allvar med attraktionsplanering anser vi att följande texter måste ändras:

Sidan 8. "Härads skjutfält förblir riksintresse för

försvarsmakten, men påverkar ett mindre område än tidigare." Skall vara: Härads skjutfält är idag ett riksintresse för försvarsmakten, men påverkar ett mindre område än tidigare. Detta i linje med kommunens skrivning om Totalförsvaret sidan 96-98.

Antagandehandlingen ändras.

Samma gäller sidan 30 "Härads skjutfält förblir riksintresse för försvarsmakten." Skall vara: Härads skjutfält är idag ett riksintresse för försvarsmakten.

Antagandehandlingen ändras.

Att Härads skjutfält förblir ett riksintresse för försvarsmakten företräder inte Härads invånares synpunkter utan försvarsmaktens, vilket är en statlig angelägenhet. Detta måste betraktas som en restriktion och inte som en kommunal vision!

Bullrets påverkan på Härad är en av de viktigaste frågorna för Härads utveckling och flyttade bullergränser ger förhoppningsvis viss möjlighet till utveckling men skolan påverkas fortfarande och reservmark för skola och förskola måste avsättas så att alternativ finns om bullerfrågan inte får en lösning. Skolan och idrottshallen i anknytning till den utgör en omistlig livsnerv för bygden och det är mycket viktigt att den ges förutsättningar att finnas kvar.

Områden utpekade för bostadsändamål rymmer även funktionen förskola/skola.

Vi förutsätter att kommunen arbetar aktivt för att skjutfältet skall avvecklas.

Synpunkten noteras, frågan styrs dock inte av den fördjupade översiktsplanen. I FÖP:en framgår att kommunen inte kan medverka till framtida fortsatt övningsverksamhet om denna begränsar utvecklingsmöjligheterna för kommunen.

Verksamheten på fältet kan idag bedrivas med stöd av det tillstånd enligt miljöskyddslagen till militär verksamhet på Härads skjutfält som utfärdats av Länsstyrelsen Södermanlands län 1999-03-08. Nuvarande tillstånd kan omprövas tidigast efter 2009. Vi förutsätter att kommunen (politiker och tjänstemän) arbetar för att inte förlänga avtalet och redan nu börjar arbeta aktivt med frågan i enlighet med intentionerna i kapitlet om "Totalförsvaret". Vi i Härad kräver att arbetsgången för detta redovisas för invånarna snarast samt hur man tänker agera!

Kommunen har verktyg att skapa förutsättningar för en samhällsutveckling i Härad. Mark måste avsättas i planen för att ge möjligheter till och förbereda för etablering av nya näringar. Näringsverksamhet/arbetstillfällen behövs för att skapa den tillväxt som behövs för samhällservice (underlag för förskola, skola, idrottsanläggning, äldreomsorg och en träffpunkt/servicestation med livsmedelshantering). Utbyggnaden av bostäder skall ske i form av en varierad bebyggelse. Tillfartsvägar till Kumlaberget och Östra Sandbacksberget måste också ses över i samband med planeringen.

En utbyggnad av Härad innebär också att avloppsfrågan i fritidsområdet kan lösas.

Infarten till Härad skall vara välkomnande. Det stora öppna gårdet mitt i samhället skall vi vara rädda om! Ladugården med fåren påminner oss om vårt förflutna och vi i Hembygdsföreningen har vid ett flertal tillfällen diskuterat med kommunen om att området reserveras för kultur- och fritidsändamål och användas för arrangemang som Valborgsmässofirande (Eldningsplatsen idag ligger på privat mark som reserverats för industriändamål), hembygdsdagar etc. Området kan bli en naturlig samlingsplats för verksamheter som skolan, kyrkan, Bydegården och övriga föreningar.

Planområdet för Härad måste vidgas och täcka hela området (inklusive Snytberga, Rosöga, Sörfjärden och motorstadion). Vi förutsätter att kommunen fortsätter att arbeta aktivt med planeringen för Härad för att vi skall få samma andel av befolkningsökning, arbetsplatser, ekonomisk tillväxt och service som i övriga delar av kommunen.

Barnen i Härad har från och med 6-årsverksamheten upp till och med klass 5 arbetat aktivt med utställningsförslaget. Deras synpunkter har lämnats in som separat yttrande. De har lyft fram vikten av lekplatser, skola, ungdomslägenheter, service såsom affär, kiosk och sophantering samt utveckling av grönområden såsom strandområdet. Enligt kommunens intentioner att arbeta i barnkonventionens anda är det viktigt att man tar till sig detta yttrande. Barnen är vår framtid!

Ytterligare verksamhetsområden pekas ut inom det bullerstörda området i antagande handlingen.

Synpunkten överinstämmer med planen.

Planområdet utökas med Rosöga och Snytberga därmed tydliggörs kommunens intentioner för landsbygden runt staden även i dessa områden. FÖP:en täcker området för motorstadion och berörd del av Sörfjärden.

Se pkt 14 ovan.

Härad den 30 september 2008 Härads Hembygdsförening
Christina Nilsson Löw ordförande

24. Nätverket Värna Strängnäs och Tosterö
Ingvar Borgström Sundby Park,
Anders Löwing Sundby Park,
Charlie Andersson Enhammar,
Gunnel Lord för Aspö Tosterö Hembygdsförening,
Margot Planås Sundby Park,
Anders ? Åsby,
Ulf Paske? Vargholmen,
Maria Planås Sundby Park,
Anders Palmblad Abborrhberget,
Anna Leander Abborrhberget,
Tor Ahlmark Märinge, Ove Sjöberg Stenby,
Fredrik Sclander Bollvägen,
Henrik Thernlund Karinslund – Oxhagen,
För Strängnäs Gille Jan T? ordf,
Laila Noord,
Svante Tham Tynäs 4 Strängnäs

Fördjupning av översiktsplanen Strängnäs stad - Härad
Yttrande över utställningshandling med bilagor

Nej till hårdexploatering av södra Tosterö
I samrådsyttrande över förslaget till fördjupning av översiktsplanen Strängnäs stad - Härad framförde 139 boende i Strängnäs och på Tosterö tio yrkanden. Inget av dem har tillgodosetts i det något justerade förslag som nu ställs ut. Det första kravet var ett yrkande om återremiss av förslaget i avvaktan på resultatet av utredningen om en ny förbindelse över Strängnäs fjärden. I samrådshandlingarna framhålls nämligen att en ny broförbindelse är en förutsättning för den föreslagna exploateringen av Tosterö.

Nu står det klart att ingen ny Tosteröbro kommer att byggas inom överskådlig tid. Man talar i förslaget enbart om en "modernisering" av den befintliga bron. Detta innebär att den gamla bron repareras och förses med ytterligare en gång- och cykelbana. Men i det utställda materialet dras inga slutsatser av detta. Tvärtom föreslås en minst lika omfattande exploatering av södra Tosterö

En kompletterande trafikutredning för Tosteröbron togs fram 2008 som visar på de olika åtgärder som i olika etapper behöver genomföras i trafikapparaten i takt med att de planerade områdena tas i anspråk och som är begränsande för omfattningen av utbyggnaden på Tosterön. Antagandehandlingen kompletteras med bilagan.

som tidigare, under begreppet "en sammanhållen stadsbildning runt Strängnäs fjärden".

(I förslagets kartbilder finns emellertid en markering i vattnet från Tynäs över till Djupvik, som uppges vara utredningsområde för en ny bro. Det finns anledning att fråga om något politiskt beslut fattats om ett framtida brobygge där, eller om markeringen är ett försök att låsa de vidare diskussionerna till detta område.)

Den föreslagna exploateringsgraden skulle innebära en fördubbling av antalet boende på södra Tosterö. De trafikproblem och övriga miljöproblem detta skulle medföra för i synnerhet Strängnäs gamla stadskärna berörs nästan inte alls i den miljökonsekvensbeskrivning som biläggs förslaget. Där talas bara vagt om "en miljömässigt acceptabel trafikföring genom stadskärnan". Enda konkreta åtgärd som nämns är tomkörningsförbud! Dessutom talas dunkelt om "utökad kömagasinerings" på stadssidan om bron, utan att man går in på vad detta skulle innebära.

Förslaget till utbyggnad av södra Tosterö enligt FÖP är av bland annat ovanstående skäl oacceptabelt och avvisas bestämt.

Utöver redan beslutade och påbörjade byggnationer bör endast en begränsad exploatering ske, lämpligen på sammankomsthallens mark när denna demonteras. Där kan också en dagligvaruhandel få plats.

Resten av södra Tosterö bör få behålla sin lantliga karaktär i enlighet med nu gällande översiktsplan. Ön är idag en tillgång för det rörliga friluftslivet och kommer att i än högre grad bli det. På den södra delen av Tosterö finns fortfarande ett levande lantbruk kvar. Stränderna är till stor del orörda. Bresshammars skog har potential att bli Strängnäs' andra större rekreationsområde. Det kommer att behövas när staden växer, och de mindre grönområdena alltmer naggas i kanten.

Riksintresset Sundby Park

På södra Tosterö finns ett av kommunens I 1 områden av riksintresse för kulturminnesvärden, det före detta mentalsjukhuset Sundby Sjukhus. Inte bara den direkta

FÖP:en redovisar ett reservat för broförbindelse mellan Tosterö och Löt. En sådan förbindelse kan eventuellt bli aktuell i framtiden och närmare ställningstagande får göras i kommande översiktsplaner.

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras i antagandehandlingen.

sjukhusmiljön ingår i det område som Riksantikvarieämbetet utpekat som riksintressant, utan även den omgivande miljön med ekonomibyggnader och personalbostäder.

Men Sundby Sjukhus på Tosterö ingår också som en del i ett större område som av Riksantikvarieämbetet ansetts riksintressant. Området omfattar dessutom den gamla stadskärnan på den udde som var Strängnäs' ursprung och Strängnäsjärden mellan södra Tosterö och denna del av staden. Detta framgår klart av den karta som Länsstyrelsen upprättat över området.

I skarp kontrast till detta faktum står samhällsbyggnadskontorets felaktiga påstående, att "de centrala delarna av Sundbyparksområdet omfattas av riksintresse". Kartan markerar emellertid som riksintresse allra största delen av Sundbyparksområdet. Åtskilliga byggnationer som gjorts på senare tid och nu planeras på området har tillåtits bortse från kravet att underordna sig riksintressets karaktär.

I gällande översiktsplan sägs om Sundby Park följande: "En detaljplan finns upprättad för området, som tillgodoser riksintresset." Men i förslaget till fördjupning av detaljplanen står följande att läsa: "Aktuell detaljplan (bevarandeplan) har avsevärda brister och är svårtolkad. Avsikten är att se över gällande detaljplan. Riksintresset i och kring sjukhusparken bör ges ett starkare skydd, medan yttre delarna av planområdet bör ges generellare utformningsföreskrifter."

Som vi tidigare påpekat har ingenting hänt som påverkar bedömningen under de sex år som gått sedan den förra texten antogs, utom att numera starka exploateringsintressen trycker på för att få bygga ut i Sundby Park.

Kommunen bör på ett bättre sätt värna Sundby Park från exploatering som förvanskar dess karaktär och bevara detta viktiga riksintresse för framtiden.

Strängnäs-trädgårdsstaden

Förslaget innehåller en mängd ord och uttryck för att beskriva den utveckling mot en förändrad stad som FÖP

Antagande handlingen förtydligas att planen noggsamt måste belysas hur ny bebyggelse närmar sig det tidigare sjukhusområdet.

2008 vill åstadkomma. Frekventa sådana uttryck är "förtätning", "kompakt stad", "bygg mera stad i staden", "bygg staden inifrån och ut". Vad betyder dessa uttryck? FÖP lyfter fram behovet att hushålla bättre med värdefull mark och utnyttja befintlig infrastruktur.

Per G. Berg, professor i landskapsplanering, uthållig samhällsbyggnad, ger tillsammans med tre forskarkollegor vid Sveriges Lantbruksuniversitet ett annat svar:

"Förtätning har blivit till ett ideal, men begreppet är vilseledande. De flesta tänker sig ny exploatering där det inte redan finns byggnader eller gator - en exploatering som krymper grönstrukturen. Men grönskan fyller en mängd funktioner och behöver utrymme för att utvecklas - speciellt i stadskärnan.

Förtätning faller således som ett ideal för ett uthålligt stadsbyggande, men kan vara ett framgångsrikt recept för övergivna platser såsom nedlagda industriområden eller gamla bangårdar." (Tät stad inte alltid hållbar - artikel i Upsala Nya Tidning 4 november 2007)

Strängnäs har varit och är fortfarande till stora delar en trädgårdsstad, en grönskande idyll. Vad som emellertid pågår är en förtätning i just meningen "exploatering som krymper grönstrukturen". Så gott som varje grön markbit skall bebyggas i syfte att "komplettera" och "stärka" staden för att åstadkomma ett som det heter "robust samhälle".

Är detta verkligen den utveckling av Strängnäs som dess politiker vill ha. Vi tror oss veta att majoriteten av kommuninvånarna inte vill ha det så. Bland viktiga förändringar sedan förra översiktsplanen nämns särskild FÖP 2008 nedläggningen av P10 och den ändrade sträckningen av E20. Här ligger stora möjligheter för Strängnäs att utvecklas till ett i verklig mening hållbart samhälle, inte i att bygga på alla grönytor och att expandera stort på Tosterö.

Den grönplan som bilagts förslaget innehåller många skrivningar om behovet av gröna områden för rekreation och trivsel. Men själva förslaget saknar dessa insikter - där dominerar strävan mot att planera för ett kompakt stadssamhälle med förtätning som ideal. Man talar om att

FÖP:en redovisar ett förhållningssätt där särskild hänsyn ska tas till kulturmiljön och att kulturmiljöanalyser skall upprättas i och i angränsning till riksintresseområden i den fortsatta planeringen. Antagandehandling har förtydligats med att generellt gäller att uppföljning mot grönplan ska ske så att konsekvenser och andra miljöaspekter tas med i beslutsunderlaget och beaktas i den kommande planeringen.

spara gröna stråk som skall göra det möjligt att nå längre bort belägna grönområden. Men i fallet Bresshammars skog leder det föreslagna stråket in mot stora kalhyggen på de områden av skogen som kommunen inte äger. Den naturinventering som gjorts av de södra delarna av Bresshammars skog (Callunarapporten) visar på stora naturvärden i den del av skogen som enligt förslaget skall totalexplateras. Här har man helt bortsett från allt tal om att vårda och bevara naturmiljöer och att tillgodose behovet av rekreation.

All fysisk planering i Strängnäs utgår ifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Vi har ambitionen att nyttja den för ändamålet mest lämpliga marken och att bebyggelsen skall lokaliseras riktigt både i makro- och mikroskalan dvs., man utgår från områdets/platsens förutsättningar för att bygga ekologiskt riktigt.

När det gäller tätortsutveckling innebär principen, att man bygger bostäder och verksamheter på befintlig infrastruktur samtidigt som man sparar grönstråk och utvecklar grönområden. Resultatet blir en "blandstad" som ökar mångfalden och attraktiviteten. Då man ser till helheten sparar denna typ av förtätning värdefull natur, skog och jordbruksmark och leder till minskat transportbehov och därmed mindre utsläpp.

När det gäller Bresshammarsskogen anlidade vi Calluna av den anledningen att vi ville ha bästa möjliga kompetens för att kartlägga de naturvärden som finns inom området. Efter inventeringen hade vi en noggrann genomgång med Håkan Ignell för att ta ställning till hur vi skulle förhålla oss till området i det framtida planeringsarbetet. Slutsatsen av denna genomgång blev att konsulten och vi var överens om att det är fullt möjligt att exploatera området för bostadsändamål under förutsättning att hänsynstagande görs till de naturvärden som finns inom området.

Vår ambition är att spara den värdekärna som finns i området i enlighet med Callunas utredning, spara grönytor och göra området lättillgängligt som strövområde för boende inom området och i näraliggande bostadsområden. I dagsläget är stora delar av området otillgängligt.

Länsstyrelsens har inte haft några synpunkter på exploatering av området för bostadsändamål. I det fall de skulle ändra uppfattning kommer vi naturligtvis att beakta detta.

Strängnäs - Mälarstaden

"Planeringsinriktningen är att skapa attraktiva miljöer längs Mälarstränderna i Härad och Strängnäs."

Så står det i FÖP 2008, som därefter preciserar sin avsikt att "skapa levande bostadsmiljöer nära bryggor och marina anläggningar i Härad (Sörfjärden), på Vansö (Norra övningsfältet), P10-området vid Eldsundsviken, på södra Tosterö och i Strängnäs' stadskärna".

I avsnittet Stadsbyggnadsstrategier utvecklas avsikten ytterligare: "Marina anläggningar ska utvecklas i strategiska lägen kring Strängnäs-fjärden. En del av dessa planeras också för byggrätter på vattnet - flytande boende".

Se bemötande 9. Miljö- och räddningsnämnden, pkt 3 och bemötande 13 båtklubben Gripen.

Detta är enligt förslaget en del av visionen om "staden kring fjärden". En fråga till kommunens politiker blir då: Vems vision är detta? Har de politiska partierna ställt sig bakom den, eller är det samhällsbyggnadskontorets tjänstemän som byggt upp den?

Att bygga flytande hus är just nu trendigt. I storstäder har det gjorts på flera platser, men inte ens i Stockholm är sådant byggande okontroversiellt. Strängnäs är dock inte Hammarby sjöstad. Strängnäs stora skönhetsvärden ligger i orörda stränder och vattenområden.

Försök görs i FÖP 2008 att påstå att byggande av flytande hus ökar tillgängligheten till stränderna för allmänheten. Vad man däremot förtiger är att stränderna naturligtvis blir kraftigt påverkade av den exploatering som följer av att bygga på vattnet.

Vad anser politikerna är viktigast - att bevara stränder och vattenytor eller att exploatera Mälarens vatten och stränder med ytterligare bostäder?

Rädda jordbruksmarken!

Enligt förslaget skall stora delar av åkermarken på södra

Se under pkt 15 och 18.

Tosterö exploateras för vägar och bostäder. Detta går på tvärs mot den växande insikten om värdet av jordbruksmark för framtidens produktion av livsmedel och energi. Ett levande jordbruk präglar fortfarande Tosterö och bidrar till öns lantliga karaktär.

Vi vill därför än en gång citera gällande översiktsplan från 2002 om utbyggnad på Tosterö: "Viktigt att ny bebyggelse tar stor hänsyn till traditionen på platsen. Kommundelens karaktär som landsbygd innebär att en utbyggnad inte får bli omfattande."

Omfattar kommunens politiker fortfarande denna syn på Tosterö?

Sammanfattningsvis yrkar vi följande:

att endast en begränsad framtida utbyggnad sker på Tosterö

att denna utbyggnad i första hand görs på sammankonsthallens tomt

att exploatering av tätortsnära skogar, Mälarens stränder och vattenytor inte tillåts

att riksintresset Sundby Park, Strängnäs gamla stadskärna och mellanliggande del av Mälaren värnas och bevaras för framtiden

att den fortsatta utbyggnaden av Strängnäs inte skall ha förtätning som mål och ideal att åkermark i bruk inte får exploateras.

Vi hänvisar också till vårt samrådsyttrande av den 30 oktober 2007 och de tio yrkanden som framställs där, med stöd av sammanlagt 139 undertecknare, boende på Tosterö och i Strängnäs.

Strängnäs den 30 september 2008

NÄTVERKET VÄRNA STRÄNGNÄS OCH TOSTERÖ

Ingemar Bergström
 Sundby Park
 Anders Jönsson
 SUNDBY PARK
 Charlie Anderson
 FURNÄMMAR
 Gunnar Jönsson
 för Aspö Tosterö
 Hembygdsförening
 Margareta Rånäs
 Sundby Park
 Svante Tham
 TENÅS 4
 STRÄNGNÄS

Anders Ewing
 Asby
 Ulf Persson
 Vårgholmen
 Nene Flanin
 SUNDBY PARK
 Anders Palmblad
 Abborrberget
 Elisav Palmblad
 Abborrberget
 Anna Leander
 Abborrberget

Fredrik Sjöberg
 Stenby
 Fredrik Sjöberg
 Fredrik Sjöberg
 Bullvigan
 Fredrik Sjöberg
 Hans Kihl
 St. Thorenus
 Karvslund - oxhagen
 För Strängnäs Gille
 Ingrid Sjöberg
 Blått skåp
 4a

25. Villaägarna i Strängnäsbygden Villaägarna i Surängnäsbygden 2008-09-30

Yttrande över FÖP Strängnäs Härad

Villaägarna i Strängnäsbygden är en lokalavdelning inom Villaägarnas Riksförbund med målet att verka för gynnsammare villkor för boende i villa och ägande av fritidshus. Våra övergripande mål är lägre kostnader för villa- och fritidshusboendet, en god boendemiljö och att en ökad andel av befolkningen ska kunna välja att bo i eget hus. Detta för att möjliggöra en långsiktig trygghet för den som väljer att bo i småhus.

Dessa mål anser vi har goda förutsättningar att kunna förverkligas med den inriktning som Strängnäs kommun antagit avseende en hållbar utveckling och god livsmiljö

Noteras.

2007-09-30 yttrade vi oss över tidigare remiss. Våra då framförda synpunkter, vilka framgår av "Samrådshandlingen" anser vi fortfarande gäller även med de förändringar som föreligger i nuvarande handling. Dock vill vi än en gång peka på sådana förhållanden som är en förutsättning för en god livsmiljö och som har en direkt koppling till boendemiljön.

I Miljökösekvensbeskrivningens kapitel 8.1 påtalas vikten av en genomtänkt trafikplanering för att klara kraven för trafikbuller. Vi har i våra tidigare yttranden påpekat att

nuvarande och framtida ökning av trafik längs genomgående vägar och matarvägar är en bullerfråga som har stor påverkan på boendemiljön i bostäder längs dessa vägar. Även Vägverket har i sitt remissvar påpekat detta förhållande. Vi anser att framtida bebyggelse längs väg 900 bättre bör beaktas än vad som hitintills gjorts vid pågående bostadsuppbyggnad längs denna väg. Detta gäller naturligtvis även andra vägar med beräknat stor trafikintensitet.

Efterlyses fortfarande hur kollektivtrafiken skall utvecklas i framtiden.

På uppdrag av styrelsen Åke Schylander Vice ordförande

Tillämpningen av riktvärderna för trafikbuller för byggande av bostäder i bullerutsatta områden gäller. Väg 900 är under omdaning till stadsgata.

En utvecklad och behovsanpassad kollektivtrafik är viktig för tillgängligheten till servicefunktioner i samhället och underlaget för verksamheter i stadskärnan med bäring på miljömålet God bebyggd miljö samtidigt som det bidrar till att uppfylla miljömålet Begränsad klimatpåverkan. Behovet av en utvecklad och behovsanpassad kollektivtrafik skrivs in som en åtgärd för att minimera miljöpåverkan där miljömålen God bebyggd miljö och Begränsad klimatpåverkan är berörda. Frågan arbetas även in under rubriken stadsbyggnadsstrategier i antagande handlingen

26. Björn Malmquist Malin Lindström Synpunkter på planförslaget FÖP Strängnäs Härad

Vi vill motsätta oss mot bostadsbebyggelse av skogen vid Tallåsen.

Vi vill att hela området finns kvar och i stället utformas som ett riktmärke på hur det ska vara i Strängnäs. Ett grönområde med orörd riktig gammal skog som man kan vandra i och se barnen leka.

Skogen används dagligen av folk som är ute och vandrar, rastar hunden och av barn som leker. Barnen i området har långt till lekplatser och använder skogen flitigt som lekplats i alla dess former. Dom leker kull, bygger kojor, letar insekter, plockar bär mm. Sánt som inte kan utföras på

Grönplanen visar att det är möjligt att exploatera en del av det tätortsnära naturområdet om kompensation genomförs genom att den nya detaljplanen skapar en tillgänglig gröning enligt balanseringsprincipen.

Den del av området som tas i anspråk för bostäder kompenseras genom utvecklad tillgänglig gångväg genom den norra delen och föreslås planeras som tillgänglig naturmark.

vanliga lekplatser.

Om man skulle bebygga skogen vid Tallåsen kommer vi boende i området inte ha något grönområde alls i närheten

Strängnäs har väl profilerat sig som en barnvänlig och en grön stad. Att bebygga i skogsområdet är väl ett steg åt helt fel håll?

Strängnäs 2008-09-29

Björn Malmquist / Malin Lindström Ladugatan 4b 64532
Strängnäs

Åtgärder som görs för att kompensera den ianspråktagen naturmark uppväger inte den tillgång till vildvuxen naturmark som barnen haft tidigare, men i och med att kvarvarande mark iordningställs kan den till viss del vara väl så lämpad för lek och vistelse. Tillkommande kvalitet är att naturen tillgängliggörs även för barn som tidigare inte haft möjlighet att nå ut i området.

27. Ulph Lundgren

Yttrande över fördjupningen av översiktsplanen för Strängnäs stad Härad,

Ärendet

Fördjupningen av översiktsplanen för Strängnäs stad Härad anger inriktningen för mark- och vattenanvändningen och utbyggnaden av stadsstrukturen med ett tidsperspektiv på ca 20 år.

P10 Vasallens synpunkter

Vasallen ser mycket positivt på planförslaget. De förändringar i inriktning som förts fram sedan samrådstiden är bra, med ambition att skapa förutsättningar för att stärka stadens underlag för kulturella och kommersiella verksamheter på ett koncentrerat och hållbart sätt. Planförslaget följer väl de intentioner som Vasallen tagit fasta på, att utveckla Eldsund till en attraktiv del av Strängnäs stad. Vi ser även mycket positivt på att Eldsund utpekats som handelsområde, FÖP s.78.

Noteras.

De synpunkter vi för fram nedan relaterar till formuleringar i förslaget som berör utvecklingsmöjligheterna i Eldsund.

Definition och distinktion av Norra Staden och Eldsund

Vi förordar att Eldsund används genomgående i beskrivningen av det gamla regementsområdet P10 som nu börjat befolkas av både skola och verksamheter. Namnet Eldsund är antaget och bör användas i denna skrift som ger grunden för stadens utveckling de närmsta 20 åren.

En starkare tydlighet efterfrågas i kommunens definition och distinktion på Norra Staden och Eldsund i både text och bild. Vi förordar att man i illustrerat kartmaterial benämner f.d. P10 med Eldsund, t.ex. s. 38 i kartbilagan. Vasallen uppfattar Norra staden som varande framtida bebyggelsestruktur norr om RV55, medan Eldsund är den nya stadsdelen söder om RV55 som inbegriper Kasgarn och kasernområdet.

Noteras. Norra staden används som ett samlingsnamn för det nya tillkommande området samt för de områden tidigare kallade bl. a. Eldsund och P10.

Utbyggnadsscenarier

Eldsund bör beskrivas som påbörjat exploateringsområde som utgör första delen av utbyggnaden av garnisonsområdet och Mälarstranden längs garnisonsområdet.

Det sammanvägda utvecklingsperspektivet ersätter de tidigare perspektiven kort och lång sikt med en utveckling mot ett hållbart samhälle. Förslaget talar dock om Strängnäs utveckling i det långa perspektivet runt Strängnäsfjärden

Planering pågår.

Eldsundsviken och Eldsunds ån

Formuleringen " Eldsundsviken ligger i anslutning till en planerad kanal..." bör ändras och istället beskrivs den historiska vattenförbindelsen mellan Eldsundsviken och Mälaren. Referens till planerad kanal bör tas bort. Istället bör fokus läggas på dagvattenhantering. Vidare bör Eldsunds åns utformning och eventuella attraktionskraft på bostäder nedtonas. Den lokala grönstrukturen med gatuträd etc. finns inte inom garnisonen. FÖP s. 17, 36 och MKB s. 23.

Noteras.

Grönplan - rekreativa och ekologiska värden

Vår uppfattning är att Grönplanen är formulerad på ett

Noteras.

både insiktsfullt och ambitiöst sätt. Den representerar högt ställda mål och riktlinjer för rekreationsvärden och en attraktiv boendemiljö. Det är förståeligt då man konstaterar att "Strängnäs expansion är i många avseenden knuten till att kommunen utgör ett attraktivt boendialternativ..." (FÖP sid 16). Det konstateras också att "...inflyttning främst består av barnfamiljer med goda inkomster.." (FÖP sid 15), vilket naturligtvis riktar speciellt fokus mot de värden som grönplanen behandlar.

Grönplanen behandlar både rekreativa och ekologiska värden (Bl sid 7). Dessa värden är vitt skilda och egenskaper hos en friyta kan ha en negativ inverkan för det ena värdet när det har en positiv effekt för det andra. Vasallen efterfrågar därför att man tydliggör distinktion och prioritering av de rekreativa respektive ekologiska värdena. I den kommande stadsdelen Eldsund med en för Strängnäs förhållandevis tät stadsbebyggelse kommer troligtvis de rekreativa värdena vara prioriterade till stor del. I de inventeringar och utredningar som genomförts hittills har inga särskilt värdefulla naturmiljöer upptäckts.

Stora delar av strandlinjen vid skjutbanegärdet är markerad som sumpskog (Bl sid 40). Den är också markerad som "grön korridor" och huvudstråk att utveckla (Bl sid 42). För markägare och eventuell framtida exploatör är det väsentligt att veta vilka avsikter kommunen har i detta fall: Är det rekreativa värden som tillgänglighet, närbarhet och användbarhet som prioriteras eller är det ekologiska värden? Vattenkontakten nämns på flera ställen i den fördjupade översiktsplanen och speciellt i samband med expansionen och utvecklingen av kommunen. För "Norra stadens" utveckling till boendemiljö är just vattenkontakten en identitetsbärande hörnsten varför denna strandlinje är av speciellt intresse.

Vasallen har börjat utveckla den offentliga friytestrukturen i samband med att det före detta militära området har öppnats för allmänheten. I grönplanen beskrivs en önskvärd struktur för stråk: bandstruktur med tvärförbindelser (Bl sid 44). Dessa föreslagna stråk utvecklar planen i denna riktning. Som nämns i den fördjupade översiktsplanen (FÖP sid 17) så sker en marknadsbaserad bostadsproduktion på ett flertal områden samtidigt vilket gör att den övergripande

Kommunen strävar efter en samordning mellan planerad grönstruktur och ekologiska värden och fornlämningar.

strukturen för friytor bör utvecklas i ett tidigt skede för att möjliggöra detta. Vidare så skulle översiktsplanen kunna utvecklas där dessa stråk "korsar" verksamhetsområdet så att miljön i dessa punkter stöder angränsande bostads- och stadsutveckling.

Grönplanen anger riktlinjer som ska gälla för Eldsund: "Programmet ska stå för en tillräcklig försörjning av gröningar och grannskapsparker i området. Ett generöst system av GC-stråk ska förkorta avstånd mellan stadsdelens rekreationsområden och ingå i stadens stråksystem. Därmed blir rekreationsområdenas tillgänglighet säkrad." Då vissa av dessa formuleringar finns kvantifierade i andra delar av grönplanen så far detta konkreta uttryck som inte är helt tydligt illustrerat i den fördjupade översiktsplanen: På Vasallens mark ska i samband med bostadsprojektet i storleksordningen sju allmänna parker eller gröningar anläggas varav en stadsdelspark. Parkerna ska till sin storlek motsvara 8-15 m² per invånare. Vidare ska parkerna vara förbundna med varandra och tillgängliga (även för rörelsevaga etc.), vilket innebär att naturmark inte kan påräknas. Detta är helt i linje med modern stadsplanering, men översiktsplanen ger ingen vägledning för genomförandet av planen. Huruvida detta överensstämmer med tanken om "mer Strängnäs i Strängnäs" samt Eldsund som en pendang till Strängnäs stadskärna är inte utrett. Den offentliga fyttestrukturen ingår i ett kommunövergripande system, men utgör också en närmiljö för de nya bostäderna. Hur stort är kommunens ansvar för investering i och förvaltning av "grönstrukturen"?

Det övergripande stråksystemet kommer i den fortsatta planeringen att vara allmän platsmark.

Trafik och buller

Enligt formuleringarna i MKB, s23, förväntas trafikmängderna genom Eldsund bli så omfattande att bullerdämpande åtgärder måste genomföras. Detta borde beskrivas som att vid en viss trafikmängd (antal fordon per dygn) kan den förväntade bullerstörningen medföra bullerdämpande åtgärder. Den bilagda trafikflödesanalysen för Strängnäs Tätort daterad 200606-01 utgår från en utformning på Regementsgatan som är inaktuell i relation till det pågående arbetet med utformning av detaljplaneprogram för Eldsund med omnejd. Bullerplank längs Regementsgatan är inte

Noteras.

förenligt med en god stadsmiljö. Vi förordar att man snarare omgestaltar Regementsgatan till en lokalgata som harmonierar med den framtida stadsbebyggelsens bostäder och verksamheter. Se även FÖP s36.

Boende på vatten

Noteras.

Stort utrymme ägnas i MKB åt boende på vatten. Argumentationen känns mera gällande när det råder brist på mark. Flytande bostäder är en obeprövad boendeform och marknaden mycket osäker. Att i den fördjupade översiktsplanen ge möjlighet till denna boendeform borde vara tillräckligt.

Dagvattenhantering

Vasallen uppfattar att kommunens ställningstagande beträffande dagvatten är oklart och bör förtydligas. Skrivningen i den fördjupade översiktsplanen hänvisar till att alla nya områdens dagvatten kopplas till VA-nät för att minska näringsläckage till Mälaren. På kommunens websida förordas att alla nya områden måste ha LOD - lokalt omhändertagande av dagvatten som normalt inte innebär att vattnet släpps på VA-nätet. Eftersom budskapen man sänder säger emot varandra, bör man förtydliga vilken policy som skall gälla, alternativt nyansera skrivningen i relation till läge om det är så att man förordar olika system för olika lägen/ i olika situationer.

Deponin i Gullringen och Kvittens avfallsanläggning och eventuell påverkan av lakvatten bör behandlas i den fördjupade översiktsplanen.

Åtgärder för att säkerställa lakvattnets kvallite när det lämnar området har vidtagits under senare år. Deponin är planerad att avvecklas.

Eldsund 6:1 m fl. värmeanläggning tillhörande SEVAB

Inom P 10:s garnisonsområde ligger en värmeanläggningen. Fastigheten är avstyckad från Eldsund 6:1 och tillhör SEVAB. I förslag till översiktsplan för Strängnäs finns denna anläggning inte redovisad. Anläggningen är en huvudanläggning för fl fjärrvärmeproduktion för Strängnäs stad och bedöms inte ersättas genom den nya kraftvärmeanläggningen som är under uppförande.

Antagandehandlingen ändras då nuvarande placering ur miljösynpunkt inte blir lämplig, med den tänkta markanvändningen i området.

Skriften Bättre plats för arbete utgiven av Boverket i

samarbete med Naturvårdsverket, Räddningsverket och Socialstyrelsen anger lämpliga skyddsavstånd till bostäder och annan verksamhet. Enligt denna bör en förbränningsanläggning om 10 MW ha 50 m skyddsavstånd om den är oljeeldad, med fastbränsle bör skyddsavståndet vara 200 m. Genom att skärma av och bygga in verksamheten och på så sätt minska bullerstörningen kan skyddsavståndet för fastbränsle anläggning minskas.

Den befintliga anläggningen inom Eldsund består av 2 st. fastbränslepannor och 2 st. oljepannor. Fastbränslet är träpellets medan oljan är bioolja. Panneffekten är för fastbränslepannorna 6 MW och för oljepannorna 4 MW det vill säga totalt 20 MW. Oljepannorna används för spetsproduktion främst under vinterhalvåret. Enligt ovan blir skyddsavståndet utan åtgärder 200 m.

Eldsund skall, enligt förslaget till översiktsplan bli en ny levande stadsdel i Strängnäs. Denna omdaning har påbörjats genom att kommunens gymnasieskola och vuxenutbildning flyttat till de ombyggda kasernerna inom före detta PIO:s gamisonsområde. Ett intensivt arbete pågår för att erbjuda övriga befintliga byggnader till nya hyresgäster. Utöver återanvändning finns långt gångna planer på nyproduktion av bostäder och verksamhetslokaler. För att kunna fullfölja omdaning av Eldsund 6:1, i enlighet med planförslagets intentioner, pågår sedan något år arbetet med en ny detaljplan. Denna detaljplan skall befästa de ändringar som gjorts och ge möjlighet till nyexploatering enligt förslaget till översiktsplan.

Detta omdaningsarbete kräver stöd i översiktsplanen. Detta innebär att energianläggningens miljökonsekvenser och framtida roll för Strängnäs energiproduktion måste behandlas i översiktsplanen. Verksamheten vid energianläggningen kommer att i det nuvarande läget vara en starkt begränsande faktor för Eldsund 6:1 m fl. som en ny levande stadsdel i Strängnäs målsättning.

Övrigt/redovisning

- Norra stadens tekniska försörjning el, vatten och avlopp samt fjärrvärme bör behandlas i eget avsnitt.
- Iden med spårbunden trafikförsörjning är bra,

men bör ansluta till Fjärrtågsstationen, FÖP s31.

- Eftersom det gällande riksintresset för Strängnäs stad är allmänt hållet bör planförslaget ta ställning till hur Strängnäs kommun kommer att hantera detta i pågående och framtida detaljplaner för Eldsund.

Med vänlig hälsning Ulph Lundgren VD P10 Vasallen

28. Murat Sahinbas

Jag som äger huset Malmby 1:21 Murat Sahinbas. Jag vill inte att någon företag ska bygga fabrik nära närheten av mitt hus.

Mvh Murat Sahinbas

Synpunkten tas med i det fortsatta detaljplanearbetet.

29. Ragnar Lindén

Jag reserverar mig mot den del av det planlagda verksamhetsområdet i Gorsingeskogen/Malmby som ligger närmast bostadsbebyggelsen på sydvästra delen av Malmbyåsen. Om de närmast belägna fälten samt hästhagen på andra sidan fälten, från fastigheterna Malmby 1:21, 1:22 samt 1:23 sett, sparas som naturmark har jag dock inget att invända.

Med vänlig hälsning

Ragnar Lindén (ägare av Malmby 1:23)

Synpunkten tas med i det fortsatta detaljplanearbetet.

30. Lena och Christer Oden, Magnus och Maria Björklund

Synpunkter ang Översiktsplan rörande Kumlaberget, Härad (beteckning K på översiktsplanen)

Vi är boende på Täppstigen, där kommunen enl översiktsplan planerar bebyggelse och förlängning av Täppstigen. Vi har strax ovanför fastigheten Härad 2:19 ett gammalt §stenbrott som är minst 100 år gammalt. Det är en miljö värd att bevaras, varför vi tycker att Kommunen skall beakta detta vid exploatering. Vi vill att förlängning av Täppstigen ej sker, då detta kommer att påverka miljön i alltför hög grad, och därför ej heller bebygger de två tomer som är planerade ovanför Täppstigen 2:18 och 2:19. Vi är oroliga för att, om så sker, kommer vägen och bebyggelse komma att påverka både vårt boende och miljö. Om byggnation av området norr om Täppstigen 2:18 sker, vore det därför bra om vägen till området ej sker via Täppstigen

Synpunkt inlämnad efter utställningstiden

I antagandehandlingen kommer att framgå att en förbättrad trafiklösning är avgörande för hur omfattande bebyggelsen av området kan göras.

utan i så fall norrifrån.

Hänvisar i övr till brev från Skogsvårdsstyrelsen ang förekomst av stenbrottet.

En annan frågeställning vi har är huruvida man bygger i närheten av kraftledning, då denna går strax norr om Härad 2:19.

Om ni fortsätter planera för bebyggelse av väg och bostadsområde, önskar vi personlig information i god tid.

Härad 081003 Lena och Christer Odon Maria och Magnus Björklund Härad 2:19 Tfn 70367 Härad 2:18 Tfn 13222

Synpunkten hanteras i samband med detaljplanering av området. Bygg- eller anläggningsåtgärder kräver även samråd med ledningsrättshavaren samt att gällande krav på elsäkerhet efterlevs. Vid detaljplanering ska alla berörda garanteras ett reellt inflytande på utformning och genomförande.

31. Naturskyddsföreningen Strängnäs

Synpunkt inlämnad efter utställningstiden

Naturskyddsföreningen

Strängnäs 7 oktober 2008

Naturskyddsföreningen i Strängnäs har tagit del av utställningsversionen av Fördjupning av översiktsplanen för Strängnäs stad - Härad med tillhörande Miljökonsekvensbeskrivning och Grönplan och vill härmed lämna våra synpunkter enligt bifogat yttrande.

Med vänlig hälsning Naturskyddsföreningen i Strängnäs
Börje Olsson ordförande Olle Svedman styrelsemedlem

Yttrande med anledning av utställningsversionen av Fördjupning av översiktsplanen för Strängnäs stad - Härad med tillhörande Miljökonsekvensbeskrivning och Grönplan

Allmänt

Naturskyddsföreningen noterar med tillfredsställelse att skrivningarna i de nya versionerna av planerna förändrats i positiv riktning och att detta gäller några av våra hjärtepunkter. Framst vill vi nämna den alltmer oroande förändringen av klimatet, där bl.a. översvänningsriskerna blir allt större, behovet av att minska bilåkandet och i stället förbättra kollektivtrafiken bl.a. tankar på spårbunden trafik samt satsningen på ett hållbart

samhälle. Vi konstaterar också att den tilltänkta kanalen mellan Sörfjärden och Eldsundet inte längre är aktuell och inte heller någon ny bro mellan Tosterö och fastlandet. Dock har ett utredningsområde reserverats söder om Tosterö i riktning mot Lot, vilket framgår av kartmaterialet och en kort anmärkning under rubriken Södra Sundby. Det blir nog anledning att återkomma om detta eftersom vi fortfarande anser fortsatt utbyggnad på Tosterön inte är nödvändig.

Vi ser ingen anledning att upprepa våra skrivningar från vårt tidigare yttrande om planerna på de punkter där våra synpunkter ej beaktats. Det är uppenbart att de är kända av planerarna. Vi vill dock ta upp några av dessa frågor till ytterligare belysning. Det gäller Grönplanens målformulering, Kommunens tillväxttakt, Strandnära boende och Bresshammarsskogen.

Grönplanens målformulering

Trots de förbättrade skrivningarna i de inledande avsnitten kvarstår vår tidigare kritik mot Grönplanens målformulering. Naturskyddsföreningen anser att en väl genomtänkt målbeskrivning utgör en grundbult i grönplanen, som bör få stor betydelse för kommunens fortsatta utveckling. Naturskyddsföreningens såväl positiva som negativa synpunkter på formuleringarna av grönplanemålen kvarstår i alltså i huvudsak. Vi noterar att viss omgruppering skett och att kompletterande avsnitt tillkommit. Dessa tillkommande avsnitt konkretiserar emellertid knappast miljömålen utan utvecklar snarast tekniska aspekter på kommunens grönplanearbete.

Vi anser alltså att målbeskrivningarna är alltför mångordiga, och borde kunna begränsas även om många resonemang onekligen är relevanta i sammanhanget. För att göra texten mer lättillgänglig ser vi därför gärna att åtminstone följande förändringar vidtas:

- att rubrikerna förenklas och förtydligas i likhet med rubrikerna i sammanfattningen
- att språket rensas från ovanliga och oförklarade termer
- att huvudinnehållet under varje rubrik markeras genom ett inledande fetstilsmarkerat avsnitt

- att resterande textmassa under varje rubrik presenteras som exempel på sätt att försöka tillgodose ifrågavarande mål

Mål 1 anser vi utgör en beskrivning av grönplanens roll i kommunens strategiska planering, och är inte ett grönplanemål utan en bakgrundsbeskrivning till de egentliga målen.

Beträffande mål 6 är ej heller ett grönplanemål utan möjligen ett begränsat användbart verktyg i det interna stadsplanearbetet. Naturskyddsföreningen befarar emellertid att det långsiktiga hållbarhetsperspektivet ej beaktas tillräckligt vid tillämpning av dessa moderna metoder, eftersom åtgärderna skall "ske i sitt funktionella sammanhang, d.v.s. inom närområdet och under samma tidsperiod" samt då "balanseringsprocessen sker i detaljplaneringen eller i samband med bygglovsansökan" enligt beskrivningen av balanseringsmetoden på sidan 30 i Grönplan del A. Då Grönplanen bör vara ett långsiktigt hållbart dokument ifrågasätter vi också värdet av att presentera de för dagen populära men tekniskt komplicerade planeringsverktygen balanseringsmetoden och grönytemetoden.

Kommunens tillväxttakt

I kommunens svar på vårt påpekande att man har för optimistisk syn på Strängnäs tillväxttakt hänvisas till att det stämmer väl överens med Länsstyrelsens tillväxtprognoser för de olika kommunerna i länet. Vi tror fortfarande att siffrorna är för höga. Mot bakgrund av att Strängnäs i planerna räknar med att attrahera stockholmare med höga inkomster att bosätta sig här kommer naturligtvis en begynnande lågkonjunktur att ha stor betydelse. Pendling kommer att bli alltmer ekonomiskt känbar och villamarknaden ser ut att bli stillastående ett tag. Många kommuner runt Stockholm kommer att känna av denna förändring och blir tvungna att skriva ner sina prognoser.

Naturskyddsföreningen vill inte framstå som negativa till tillväxt och utveckling. Vi tror att ett nollalternativ med låg eller ingen kommunal framförhållning, som nämns på en

Den fördjupade översiktsplanen har som förutsättning den beslutade strategiska planen. Synpunkten hanteras inte av den

del ställen i planerna inte är realistiskt. Det skulle skapa just den utveckling vi är mest oroade för. Med plötsliga ingrepp här och där i känsliga områden och en spelplats för mindre seriösa exploitörer. Däremot är en mer realistisk tillväxttakt av godo, så att inte värdefulla områden tas i anspråk i onödan. Det går inte att återskapa skogar och åkermarker.

Strandnära boende

I sitt försvar för strandnära boende hänvisar kommunen till att Strängnäs är en stad vid vatten och bör fortsätta att bebygga områden längs vattnet. Vi tycker inte det är nödvändigt. Villabebyggelse mindre än 200 m från strandlinjen blir ett avsevärt intrång i innevanarnas tillgång oavsett hur väl planeringen gjorts. Det ser vi exempel på runt om i landet. Villaägarnas förmåga att "lägga beslag" på stranden är mycket fantasirik.

När det gäller flytande bostäder accentueras detta förhållande. Hur denna planering skall kunna genomföras på ett ansvarsfullt sätt är mycket svårt att förstå. Den ökande variationen av vattenståndet är säkert bara en del av problemen och ett annat kommer de kommunala garantierna att bli.

Utbyggnad av Bresshammarsskogen

Vi konstaterar att planerna att bygga ut stora delar av Bresshammarsskogen kvarstår. Vid det möte vi inbjudit till 17 september medverkade bl.a. Håkan Ignell, som redogjorde för Callunas inventering av Bresshammarsskogens naturvärden. Det är uppenbart att det har uppstått ett missförstånd mellan den indelning i olika grader av skyddsvärda områden, som Calluna har gjort och den gängse uppdelningen i Riks-, Regionala och kommunala intresseområden, som kommunen har följt. Callunas inventering, som gått in i den lilla skalan visar att delar av Bresshammarsskogen utgör intressanta områden att bevara för framtiden.

I den södra delen av skogen finns en hällmarkstallskog som kännetecknas av fleråriga tallar som förekommit kontinuerligt och där alltså ingen totalavverkning har skett.

Se bemötande 9. Miljö- och räddningsnämnden pkt 3 och bemötande 13 båtklubben Gripen.

All fysisk planering i Strängnäs utgår ifrån ett hållbarhetsperspektiv.

Vi har ambitionen att nyttja den för ändamålet mest lämpliga marken och att bebyggelsen skall lokaliseras riktigt både i makro- och mikroskalan dvs., man utgår från områdets/platsens förutsättningar för att bygga ekologiskt riktigt.

När det gäller tätortsutveckling innebär principen, att man bygger bostäder och verksamheter på befintlig infrastruktur samtidigt som man sparar grönstråk och utvecklar grönområden. Resultatet blir en "blandstad" som ökar mångfalden och attraktiviteten. Då man ser till helheten sparar denna typ av förtätning värdefull natur, skog och jordbruksmark och leder

Många arter är beroende av denna kontinuitet. Bl.a. signalarterna tall- och grovtickan visar på att det ofta finns ovanliga och hotade arter i området. Även den rödlistade arten reliktbocken har man funnit spår efter i skogen.

I Callunas inventering har detta område, nr 2 fått högsta naturvärdesklass, röd färg på kartmaterialet. Där finns de i särklass äldsta träden och rikligast förekomst av död ved. I sluttingar växer några grova ekar, som kommer att bli mycket biologiskt värdefulla om de får stå kvar. Naturskyddsföreningens svampgrupp fann vid en exkursion i september 2006 signalarter såsom blomkålssvamp och kryddspindelsskivling samt i en annan del av skogen porslinsblå spindelsskivling. Dessa svamparter kräver en orörd gammelskog för att utvecklas.

Vi anser att Callunas inventering mer motsvara hur vi som individer upplever olika delar av ett skogsområde och hur planerarna bör resonera när de bedömer var tillänkta exploateringar kan ske. I Grönplanen nämns just de kriterierna för en "framtidssnyckelbiotop", som bör bevaras. Det är därför anmärkningsvärt att det mest skyddsvärda området av skogen skall utnyttjas för bebyggelse.

Vår strävan att bevara Bresshammarsskogen gäller i hög grad också skogens värde för rekreation och friluftsliv. I Grönplanen beskrivs väldigt tydligt hur viktig den aspekten är för kommunens innevanare och för vår gemensamma strävan för ett hållbart samhälle. En vardagskontakt med skogen innebär naturligtvis att den ligger inom rimligt avstånd från de boende och kan nås till fots. Just den värdekärna, som Calluna pekar ut i södra delen av Bresshammarsskogen har en sådan belägenhet att den är lättats tillgänglig för de närboende. Kommunens planer på att bygga bostäder på den mark där Mälarforum nu ligger samt vid Tosterö brygga gör att ökade krav på rekreationsområden uppstår i närområdet.

I ännu högre grad betyder skogen mycket för skolorna på Tosterö. Nyttan av att kunna utnyttja en närbelägen skog i undervisningen kan inte nog betonas, vilket vårt möte också gav bevis för. Att leka och vistas i skog och mark ger barnen hemkänsla i naturen och kunskap om växter och djur, som de har stor nytta av i framtiden. I Grönplanen har mycket tydligt beskrivits hur värdefulla grönområden

till minskat transportbehov och därmed mindre utsläpp.

När det gäller Bresshammarsskogen anlidade vi Calluna av den anledningen att vi ville ha bästa möjliga kompetens för att kartlägga de naturvärden som finns inom området. Efter inventeringen hade vi en noggrann genomgång med Håkan Ignell för att ta ställning till hur vi skulle förhålla oss till området i det framtida planeringsarbetet. Slutsatsen av denna genomgång blev att konsulten och vi var överens om att det är fullt möjligt att exploatera området för bostadsändamål under förutsättning att hänsynstagande görs till de naturvärden som finns inom området.

Vår ambition är att spara den värdekärna som finns i området i enlighet med Callunas utredning, spara grönytor och göra området lättillgängligt som strövområde för boende inom området och i näraliggande bostadsområden. I dagsläget är stora delar av området otillgängligt.

När det gäller ekarna i den södra delen av området ska de skyddas och den vegetation som finns omkring dem ska tas bort för att de ska få livsrum att överleva. Om inget görs åt detta kommer de att kvävas och dö.

Länsstyrelsens har inte haft några synpunkter på exploatering av området för bostadsändamål. I det fall de skulle ändra uppfattning kommer vi naturligtvis att beakta detta.

är för stadens innevånare och att det skapar
framtidsvärden och då tänker man ju främst på barnen.

Gorsingelund

I översiktsplanen har områden runt hagmarker vid Gorsingelund betecknats som områden för industriell verksamhet och i ett fall också eventuella bostäder. Vi har inte möjlighet att nu bedöma hur det skulle kunna påverka den känsliga miljön, som är klassad som ett Natura 2000 - område. Det finns redan nu industrier, som gränsar till området, men att helt kringgärda lundarna med bebyggelse tror vi kan skapa problem. Det finns också skäl att ompröva våra synpunkter kring exploatering av åkermark mot bakgrund av den globala matkrisen och ökande efterfrågan på livsmedelsproduktion och energigrödor.

32. Lars Claesson

*Synpunkt inlämnad efter
utställningstiden*

Hej Strängnäs kommun!

Ang Fördjupning av översiktsplan för Strängnäs och Härad Noteras.
Medveten om att tiden gått ut kan jag ändå inte låta bli att lämna några synpunkter, detta med anledning av att jag idag bland reklamposten erhöll yttrandet i frågan från Häradshembygdens förening. Av hembygdens föreningens yttrande kan man få intrycket att alla häradbor står bakom deras skrivelse, ett påstående som jag utgår från att det tillkommit något förhastat och måhända värslöst. Jag vill med denna skrivelse påpeka att jag som Häradbo inte står bakom hembygdens föreningens krav på att kommunen skall verka för avskaffandet av Häradshembygdens skjutfält. Att skylla Häradshembygdens hela öde och brist på utveckling på skjutfältet är nog att göra det lite för enkelt för sig. Förklaringen till Häradshembygdens "stagnation" torde i stället kunna återfinnas i våra politikernas brist på fantasi, framsynthet, engagemang och handlingsförmåga samtidigt som enstaka individers särintresse vid några tillfällen stoppat planerad utbyggnad. Den nu presenterade översiktsplanen torde ge tillräckligt med möjlighet för expansion av Härad om bara viljan till förändring och fantasin finns. Hälsningar från en skjutfältsgrevar sen 1985 Lars Claesson Härad Gredby

33. Folkpartiet Strängnäs kommun

Folkpartiet i Strängnäs kommun har tagit del av ovan rubricerade handlingar och yttrat sig i samband med samrådsperioden.

Folkpartiet i Strängnäs har inget att tillägga utan det yttrande som insändes i samband med samrådsperioden kvarstår som yttrande.

Synpunkt inlämnad efter utställningstiden

Noteras.

Utställningsredogörelsen är utarbetad i samarbete med Mikael Rojek, tf stadsarkitekt och Bertil Antonsson, miljöstrateg.

Marie Jonsson
Enhetschef plan- och bygg

Gunilla Östling
Planingenjör